

Додаток
до рішення міської ради
від “___” _____ 2023 року №

ПРАВИЛА **благоустрою території Чортківської міської територіальної громади**

1. Загальні положення

1.1. Правила благоустрою території Чортківської міської територіальної громади (далі — Правила) - нормативно-правовий акт, яким встановлюються вимоги щодо благоустрою території Чортківської міської територіальної громади (далі – Чортківської МТГ).

1.2. Правила є обов'язковими для виконання на території Чортківської МТГ всіма органами державної влади та місцевого самоврядування, їх посадовими особами, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності та підпорядкування, їх посадовими та службовими особами, органами самоорганізації населення, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають на території Чортківської МТГ.

1.3. Благоустрій здійснюється в обов'язковому порядку на всій території Чортківської МТГ. Рішення міської ради та її виконавчого комітету щодо благоустрою території Чортківської МТГ є обов'язковими для виконання розміщеними на цій території підприємствами, установами, організаціями та громадянами, які на ній проживають, або перебувають.

1.4. Учасниками правовідносин у сфері благоустрою є:

- посадові особи та органи державної влади;
- посадові особи та органи місцевого самоврядування;
- органи самоорганізації населення та їх представники;
- підприємства, установи, організації, їх посадові та службові особи;
- суб'єкти господарювання (фізичні особи-підприємці, підприємства, установи, організації всіх форм власності), їх посадові та службові особи;
- громадяни України, іноземці, особи без громадянства.

1.5. Благоустрій території Чортківської МТГ передбачає:

- розроблення і здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання території Чортківської МТГ у належному стані, її санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, а також природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів;
- організацію належного утримання та раціонального використання території, будівель, інженерних споруд та об'єктів рекреаційного, природоохоронного, оздоровчого, історико-культурного та іншого призначення;

- створення умов для реалізації прав та виконання обов'язків суб'єктами у сфері благоустрою території Чортківської МТГ.

1.6. Суб'єкти у сфері благоустрою:

- органи державної влади;
- органи місцевого самоврядування;
- підприємства, установи, організації;
- суб'єкти господарювання (фізичні особи-підприємці, підприємства, установи, організації всіх форм власності), їх посадові та службові особи;
- органи самоорганізації населення;
- громадяни;

1.7. Об'єкти у сфері благоустрою.

Об'єкти благоустрою використовуються відповідно до їх функціонального призначення, для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони з урахуванням вимог Правил благоустрою території Чортківської МТГ, їх вимог передбачених законодавством.

До об'єктів благоустрою належать:

1.7.1. Території загального користування:

- а) парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики;
- б) пам'ятки культурної та історичної спадщини;
- в) майдани, площі, бульвари, проспекти;
- г) вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки;
- г) пляжі;
- д) кладовища;
- е) інші території загального користування;

1.7.2. Прибудинкові території;

1.7.3. Території будівель та споруд інженерного захисту територій;

1.7.4. Території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території на умовах договору.

1.7.5. До об'єктів благоустрою можуть належати також інші території в межах Чортківської МТГ.

1.8. Елементами (частинами) об'єктів благоустрою є:

1.8.1. покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алей, бульварів, тротуарів, пішохідних зон і доріжок згідно діючих норм;

1.8.2. зелені насадження уздовж вулиць і доріг, у парках, скверах, на алеях, бульварах, у садах, інших об'єктах благоустрою загального користування, санітарно-захисних зонах, на прибудинкових територіях;

1.8.3. будинки, будівлі та споруди;

- 1.8.4. системи збирання і вивезення відходів;
- 1.8.5. будівлі та споруди системи інженерного захисту території, санітарні споруди;
- 1.8.6. комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративні фонтани;
- 1.8.7. спортивні споруди;
- 1.8.8. обладнання місць для зупинки маршрутних транспортних засобів;
- 1.8.9. обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля, відпочинку та господарських потреб;
- 1.8.10. технічні засоби регулювання дорожнього руху, у тому числі дорожні знаки, розклади та схеми руху громадського транспорту, знаки місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, переходів, покажчики найменування вулиць, будинкові номерні знаки, велопарковки, тощо;
- 1.8.11. засоби та обладнання зовнішньої реклами;
- 1.8.12. ліхтарі вуличного освітлення, засоби та лінії зовнішнього освітлення, установки для декоративного підсвічування будинків і пам'яток, святкова ілюмінація;
- 1.8.13. малі архітектурні форми;
- 1.8.14. шлагбауми та інші огороження, що встановлюються з метою обмеження проїзду або контролю за переміщенням транспортних засобів;
- 1.8.15. дошки оголошення, урни, контейнери для сміття, сміттєзбірники, контейнерні майданчики для побутових відходів;
- 1.8.16. садові лави;
- 1.8.17. інші елементи благоустрою, визначені нормативно – правовими актами.
- 1.9. Правила розроблені на підставі типових правил благоустрою території населеного пункту і затверджуються Чортківською міською радою.
- 1.10. Правила є відкритими та доступними. Вільний доступ до Правил забезпечуються шляхом їх публікації у друкованих засобах масової інформації та розміщенням на офіційному сайті Чортківської міської ради.
- 1.11. Зміни та доповнення до Правил вносяться рішенням Чортківської міської ради.
- 1.12. Фінансування заходів з благоустрою населених пунктів, утримання та ремонт об'єктів благоустрою здійснюється за рахунок коштів їх власників або користувачів, якщо це передбачено умовами відповідних договорів, а також за рахунок пайових внесків власників тимчасових споруд, розміщених на території об'єкта благоустрою, інших передбачених законом джерел фінансування.
- 1.13. Фінансування заходів з благоустрою населених пунктів може здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ, організацій, добровільних внесків юридичних осіб та громадян, інших джерел, передбачених законом.

1.14. Визначення термінів

1.14.1. **Автомобільна дорога, вулиця (дорога)** – частина території, у тому числі у населеному пункті, яка призначена для руху транспортних засобів і пішоходів з усіма розташованими на ній спорудами (мостами, шляхопроводами,

естакадами, надземними і підземними пішохідними переходами) та засобами організації дорожнього руху і обмежена по ширині зовнішнім краєм тротуарів чи краєм смуги відводу.

1.14.2. **Автомобільний транспортний засіб** – колісний транспортний засіб (автобус, вантажний та легковий автомобіль, причіп, напівпричіп), який використовується для перевезення пасажирів, вантажів або виконання спеціальних робочих функцій.

1.14.3. **Адресний покажчик** – покажчик з назвою вулиці та номером будинку.

1.14.4. **Балансоутримувач** – це власник або юридична особа, яка згідно договору або відповідного акту з власником утримує на балансі певне майно, а також веде бухгалтерську, статистичну та іншу передбачену законодавством звітність, здійснює розрахунки коштів, необхідних для своєчасного проведення капітального і поточного ремонтів та утримання, а також забезпечує управління цим майном і несе відповідальність за його експлуатацію згідно закону.

1.14.5. **Безхазяйні відходи** – відходи, щодо яких не встановлено власника або власник яких невідомий.

1.14.6. **Благоустрій населених пунктів** – комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля.

1.14.7. **Велосипедна доріжка** – виконана у межах дороги чи поза нею доріжка з покриттям, що призначена для руху на велосипедах.

1.14.8. **Велопарковка (велосипедна парковка, стоянка)** – відкрита, напіввідкрита або закрита споруда із системою велостійок чи інших конструкцій (стелажі, шафи тощо), призначена для зберігання велосипедів та велотранспортних засобів на час від кількох годин до кількох діб.

1.14.9. **Відходи** – будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають наступного використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення.

1.14.10. **Видалення відходів** – здійснення операцій з відходами, що не призводять до їх утилізації.

1.14.11. **Виробник відходів** – будь-яка особа, діяльність якої спричиняє утворення відходів, або, якщо ця особа невідома, то особа, яка володіє цими відходами та/або здійснює над ними контроль.

1.14.12. **Власник відходів** – фізична або юридична особа, яка згідно закону володіє, користується і розпоряджається відходами.

1.14.13. **Вигрібна яма(вигріб)** – інженерна споруда у вигляді поглиблення в землі, виконана з водотривкого матеріалу, призначена для збирання та зберігання рідких відходів, наземна частина якої обладнана щільно прилягаючою кришкою та решіткою для відокремлення твердих відходів.

1.14.14. **Вивіска чи табличка** – елемент на будинку, будівлі або споруді з інформацією про зареєстроване найменування особи, знаки для товарів і послуг, що належать такій особі, вид її діяльності (якщо це не впливає із зареєстрованого найменування особи), час роботи, що розміщений на зовнішній поверхні будинку, будівлі або споруди не вище першого поверху або на поверсі, де розташовується власне чи надане у користування особі приміщення (окрім випадків, коли суб'єкту господарювання належить на праві власності або користування вся будівля або споруда), біля входу у таке приміщення, який не є рекламою.

1.14.15. **Власник** – особа, яка має право власності. Власник на свій розсуд володіє, користується і розпоряджається належним йому майном. Він має право вчиняти щодо свого майна будь-які дії, що не суперечать закону.

1.14.16. **Власність** – матеріальне чи інтелектуальне майно, яке перебуває у володінні власника. Розрізняють власність приватну, комунальну і державну (колективну).

1.14.17. **Вуличні насадження** – озеленена територія вздовж вулиць міст і населених пунктів.

1.14.18. **Вулично-дорожня мережа** – призначена для руху транспортних засобів і пішоходів мережа вулиць, доріг загального користування, внутрішньо кварталних та інших проїздів, тротуарів, пішохідних і велосипедних доріжок, а також набережні, майдани, площі, вуличні автомобільні стоянки з інженерними та допоміжними спорудами, технічними засобами організації дорожнього руху.

1.14.19. **Джерело утворення побутових відходів** – об'єкт, на якому утворюються побутові відходи (житловий будинок, підприємство, установа, організація, земельна ділянка).

1.14.20. **Документ** – це матеріальний об'єкт, що містить у зафіксованому вигляді інформацію, оформлений у зведеному порядку і має відповідно до чинного законодавства юридичну силу.

1.14.21. **Дорожнє покриття** – укріплені верхні шари дороги, що сприймають навантаження від транспортних засобів.

1.14.22. **Дорожній одяг** – одно- або багат шарова конструкція проїзної частини автомобільної дороги, яка сприймає навантаження від транспортних засобів і передає його на ґрунт земляного полотна.

1.14.23. **Дорога** – частина території, зокрема в населеному пункті, з усіма розташованими на ній спорудами (мостами, шляхопроводами, естакадами, надземними і підземними пішохідними переходами) та засобами організації дорожнього руху, призначена для руху транспортних засобів і пішоходів та обмежена по ширині зовнішнім краєм тротуарів чи краєм смуги відводу. Цей термін включає також спеціально побудовані тимчасові дороги, крім довільно накатаних доріг (колій).

1.14.24. **Дозвіл** - документ установленої форми, виданий розповсюдженню зовнішньої реклами на підставі рішення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, який дає право на розміщення зовнішньої реклами на певний строк та у певному місці.

1.24.25. **Дошка оголошень** – місце, де залишають публічні оголошення.

1.24.26. **Дрифтинг** – екстремальні умови експлуатації автомобіля в режимі максимальних навантажень.

1.24.27. **Забруднення атмосферного повітря** – змінення складу і властивостей атмосферного повітря в результаті надходження або утворення в ньому фізичних, біологічних факторів і (або) хімічних сполук, що можуть несприятливо впливати на здоров'я людини та стан навколишнього природного середовища.

1.24.28. **Заходи з благоустрою населених пунктів** – роботи щодо відновлення, належного утримання та раціонального використання територій, охорони та організації упорядкування об'єктів благоустрою з урахуванням особливостей їх використання.

1.24.29. **Замовник** - фізична або юридична особа, яка має намір щодо забудови території і подала в установленому законодавством порядку відповідну заяву.

1.24.30. **Зберігання відходів** – тимчасове розміщення відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах (до їх утилізації чи видалення).

1.24.31. **Збирання відходів** – діяльність, пов'язана з вилученням, накопиченням і розміщенням відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах, включаючи сортування відходів з метою наступного утилізування чи видалення.

1.24.32. **Збут** – продаж готової продукції (робіт, послуг).

1.24.33. **Зелені насадження** – деревна, чагарникова, квіткова та трав'яна рослинність природного і штучного походження на визначеній території населеного пункту.

1.14.34. **Зовнішня реклама** – реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях – рекламоносіях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг.

1.14.35. **Кладовище** – відведена в установленому законом порядку земельна ділянка з облаштованими могилами або побудованими крематоріями, колумбаріями чи іншими будівлями та спорудами, призначеними для організації поховання та утримання місць поховань.

1.14.36. **Клумби** – квітники правильної геометричної форми у вигляді кола, квадрата, прямокутника, овалу, трикутника тощо.

1.14.37. **Контейнер для зберігання побутових відходів (контейнер)** – металева або пластикова ємність, призначена для збирання та зберігання побутових відходів, виготовлена згідно вимог державних стандартів.

1.14.38. **Комплексний благоустрій** – проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращення її естетичного вигляду.

1.14.39. **Користувачі земельних ділянок** – фізичні чи юридичні особи, які взяли земельну ділянку в довгострокову оренду або користування.

1.14.40. **Майданчик для паркування** – майданчик, розміщений у межах проїзної частини вулиці, дороги або тротуару.

1.14.41. **Майданчик для торгівлі відкритий(літній)** – розташований на відкритому повітрі (під тентами, на верандах, у павільйонах легкого типу).

1.14.42. **Майданчик для торгівлі сезонний** – влаштований з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до відповідних споруд, встановлений тимчасово без улаштування фундаменту, не є капітальною спорудою та може функціонувати в термін, визначений у паспорті прив'язки.

1.14.43. **Мала архітектурна форма** – це елемент декоративного чи іншого оснащення об'єкта благоустрою.

До малих архітектурних форм належать:

- альтанки, павільйони, навіси;
- паркові арки (аркади) і колони (колонади);
- вуличні вази, вазони і амфори;
- декоративна та ігрова скульптура;
- вуличні меблі (лавки, лави, столи);
- сходи, балюстради;
- паркові містки;
- огорожі, ворота, ґрати;
- інформаційні стенди, дошки, вивіски;
- інші елементи благоустрою, визначені законодавством.

1.14.44. **Містобудівна документація** - затвержені текстові та графічні матеріали з питань регулювання планування, забудови та іншого використання територій.

1.14.45. **Місце розташування рекламного засобу** - площа зовнішньої поверхні будинку, споруди, елемента вуличного обладнання або відведеної території на відкритій місцевості у межах населеного пункту, що надається розповсюдjuвачу зовнішньої реклами в тимчасове користування власником або уповноваженим ним органом (особою).

1.14.46. **Обмежувач руху (паркувальний бар'єр)** – засіб, який слугує перешкодою для автотранспорту.

1.14.47. **Об'єкт культурної спадщини** – визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їх частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти, інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти, незалежно від стану збереженості, що донесли до тепер цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність.

1.14.48. **Об'єкти торгівлі** – будь-яке спеціально об'єктоване місце для проведення торговельної діяльності як стаціонарної мережі (магазини, пункти стаціонарної дрібно роздрібно торговельної мережі – кіоски, палатки, ларьки, павільйони, торговельні автомати), так і пересувної мережі (автомагазини, авто кафе, авто розвозки, автоцистерни, лавки-автопричеи, візки, спеціальне технологічне обладнання – низькотемпературні лотки-прилавки, розноски, лотки, столики тощо).

1.14.49. **Об'єкти поводження з відходами** – місця чи об'єкти, що використовують для збирання, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів.

1.14.50. **Об'єкт утворення відходів** – юридична особа, що є виробником відходів.

1.14.51. **Оглядовий колодязь** – загальна назва камери під землею, яка є частиною системи водопостачання, водовідведення (дощового чи фекального), газопостачання, теплопостачання, кабельної каналізації.

1.14.52. **Охорона зелених насаджень** – система адміністративно-правових, організаційно-господарських, економічних, архітектурно-планувальних і агротехнічних заходів, спрямованих на збереження, відновлення або покращання виконання зеленими насадженнями відповідних функцій.

1.14.53. **Пам'ятка** – об'єкт культурної спадщини, який занесений до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

1.14.54. **Паспорт опорядження фасаду** – складова частина проектної документації, у якому визначається матеріал оздоблення, технологія опорядження, колірні рішення фарбування фасадів та їх елементів, що окремо погоджується органами архітектури.

1.14.55. **Перевезення відходів** – транспортування відходів від місць їх утворення або зберігання до місць чи об'єктів оброблення, утилізації чи видалення.

1.14.56. **Підземний пішохідний перехід** – тунель для перетинання пішоходами транспортних магістралей (під проїзною частиною або залізничними коліями).

1.14.57. **Пішохідна доріжка (тротуар)** – елемент дороги, призначений для руху пішоходів, який прилягає до проїзної частини або відокремлений від неї газоном.

1.14.58. **Побутові відходи** – відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, окрім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення.

1.14.59. **Поводження з відходами** – дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.

1.14.60. **Помий** – рідкі відходи, що утворюються під час прання, умивання, миття посуду та прибирання приміщень, приготування їжі та можуть містити залишки твердих відходів (поліетилен, папір, ганчір'я тощо).

1.14.61. **Посадові особи** – особи, які постійно чи тимчасово здійснюють функції представників влади, а також займають постійно чи тимчасово на підприємствах, установах чи організаціях незалежно від форм власності, посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків, або виконують такі обов'язки за спеціальним повноваженням.

1.14.62. **Послуги з вивезення побутових відходів** – збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення побутових відходів, що здійснюють у населеному пункті.

1.14.63. **Пошкодження зелених насаджень** – надання шкоди кореневій системі, стовбуру, кроні, гілкам деревно-чагарникових порід, а також газонам, квітникам, проте без припинення їх росту.

1.14.64. **Прибудинкова територія** – це територія навколо багатоквартирного будинку, визначена на підставі відповідної містобудівної та землепорядної документації, у межах земельної ділянки, на якій розташовані багатоквартирний будинок і належні до нього будівлі та споруди, що необхідна для обслуговування багатоквартирного будинку та задоволення житлових, соціальних і побутових потреб власників (співвласників) та наймачів (орендарів) квартир, а також нежитлових приміщень, розташованих у багатоквартирному будинку.

1.14.65. **Прилегла територія** – територія, яка межує із об'єктом благоустрою (його частиною) або спорудою (тимчасовою спорудою), розташованою на об'єкті благоустрою за його периметром.

1.14.66. **Присадибна земельна ділянка** – земельна ділянка (обмежена, забезпечена виїздом на вулицю, провулок тощо), на якій розміщені житловий будинок, господарські будівлі та споруди, сад, город тощо. За правовим статусом відноситься до земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку.

1.14.67. **Прибирання об'єктів благоустрою** – захід санітарного очищення, що передбачає регулярне збирання та перевезення в установлені місця побутових відходів, видалення вуличного змету, листя, гілля, снігу, льоду тощо.

1.14.68. **Продаж** – передача товару іншій особі в обмін на гроші.

1.14.69. **Проїзна частина** – частина автомобільної дороги, безпосередньо призначена для руху транспортних засобів.

1.14.70. **Проект індивідуального благоустрою території** – проектна документація, що містить детальний план зони благоустрою у межах землекористування суб'єкту господарювання, розроблений з врахуванням проектних рішень схеми комплексного благоустрою території та характеристик об'єкту.

1.14.71. **Реалізація продукції** – продаж товарів та отримання за них грошову оплату.

1.14.72. **Реклама** – інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі та у будь-який спосіб і призначена сформувати або підтримати обізнаність споживачів реклами та їх інтерес щодо таких послуг чи товару.

1.14.73. **Рекламні засоби** – засоби, що використовуються для доведення реклами до її споживача.

1.14.74. **Рекламні засоби (з обладнанням)** – це елементи благоустрою міста, які використовуються для розміщення зовнішньої реклами. До рекламних засобів (спеціальних конструкцій) відносяться тимчасові та стаціонарні рекламні засоби (світлові та несвітлові, наземні та підземні, плоскі та об'ємні стенди, щити, панно, транспаранти, троли, таблички, коробки, механічні, динамічні, електронні табло, екрани, панелі, тумби, складні просторові конструкції тощо). До обладнання зовнішньої реклами відносяться опори, блоки тощо.

1.14.75. **Рекламодавець** – особа, яка є замовником реклами для її виробництва або розповсюдження.

1.14.76. **Розповсюджувач реклами** – особа, яка здійснює розповсюдження реклами.

1.14.77. **Рекреаційна зона** – спеціально виділена генеральним планом і організована територія в місті й зеленій зоні, призначена для відпочинку населення.

1.14.78. **Рідкі відходи** – фекалії, сеча, помії, що утворюються у житлових та громадських будівлях і спорудах.

1.14.79. **Санітарне очищення населених місць (санітарне очищення)** – комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів з збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, що утворилися в населених місцях, а також прибирання територій з метою запобігання шкідливого впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини та майбутніх поколінь.

1.14.80. **Сортування сміття (відходів)** – процес, за якого відходи поділяються на різні групи. Сортування відходів може відбуватися вручну в побуті за допомогою схеми роздільного збору, або автоматично розділяться в місцях відновлення матеріалів або системах механічного, біологічного очищення.

1.14.81. **Сегрегація (розділення) відходів** – поділ відходів на сухі та вологі. Сухі відходи включають папір, картон, скло, бляшанки тощо. Вологі відходи, в свою чергу, включають органічні відходи, такі як шкірки від овочів, залишки їжі тощо.

1.14.82. **Стічні води** – води, що утворилися в процесі господарсько-побутової і виробничої діяльності (окрім шахтної, кар'єрної і дренажної води), а також відведені з забудованої території, на якій вони утворилися внаслідок випадання атмосферних опадів.

1.14.83. **Стихійна торгівля** – це торгівля, що здійснюється фізичними особами без відповідних дозвільних документів про якість та безпеку товарів, що реалізуються ними у невстановлених місцях (на вулицях, у дворах, на тротуарах, у скверах, парках, під'їздах) з рук, із землі, без відповідного дозволу на розміщення об'єкта торгівлі, також самовільне встановлення МАФ – наметів, кіосків тощо з метою здійснення торгівлі.

1.14.84. **Суб'єкт господарювання** – зареєстрована в установленому чинним законодавством порядку юридична особа незалежно від її організаційно-правової форми та форми власності, яка здійснює господарську діяльність, окрім органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності.

1.14.85. **Суб'єкт підприємницької діяльності** — вітчизняні та іноземні юридичні особи всіх форм власності, а також фізичні особи — підприємці без створення юридичної особи, що здійснюють діяльність в Україні по виробництву продукції, наданню послуг та заняттю торгівлею.

1.14.86. **Суб'єктами у сфері благоустрою населених пунктів** – є органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, органи самоорганізації населення, громадяни.

1.14.87. **Схема комплексного благоустрою** – проектна документація, що містить принципові рішення щодо визначення суспільної зони вулиці, її благоустрою в межах, як правило, одного кварталу та, у разі необхідності, схему 12 визначення меж прибудинкових територій. Межі планувальної одиниці, на яку розробляється схема комплексного благоустрою, визначається у кожному конкретному випадку залежно від характеру забудови та характеристик об'єктів.

1.14.88. **Спеціальні конструкції** - тимчасові та стаціонарні рекламні засоби (світлові та несвітлові, наземні та неназемні (повітряні), плоскі та об'ємні стенди, щити, панно, транспаранти, троли, таблички, короби, механічні, динамічні, електронні табло, екрани, панелі, тумби, складні просторові конструкції, аеростати, повітряні кулі тощо), які використовуються для розміщення реклами.

1.14.89. **Територія** – сукупність земельних ділянок, які використовуються для розміщення об'єктів благоустрою населених пунктів: парків, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, шляхів, площ, майданів, набережних, прибудинкових територій, пляжів, кладовищ, рекреаційних, оздоровчих, навчальних, спортивних, історико-культурних об'єктів, об'єктів промисловості, комунально-складських та інших об'єктів у межах населеного пункту.

1.14.90. **Територіальна громада** - жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.

1.14.91. **Територія прибирання** – територія на якій здійснений комплекс заходів зі збирання, вивезення сміття та, яка складається з території суб'єкта господарювання, закріпленої території та прилеглої території.

1.14.92. **Територія суб'єкта господарювання** – це територія в межах виділеної земельної ділянки, яка знаходиться у власності користувачів або надана в оренду фізичним чи юридичним особам.

1.14.93. **Тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності (ТС)** – одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

1.14.94. **Тверді відходи** – рештки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть надалі використовуватися за призначенням.

1.14.95. **Товар** – будь-який предмет господарського обігу, в тому числі продукція, роботи, послуги, цінні папери, об'єкти, права інтелектуальної власності.

1.14.96. **Транспортний засіб спеціалізованого призначення** - транспортний засіб, який призначений для перевезення певних категорій пасажирів чи вантажів (автобус для перевезення дітей, осіб з інвалідністю, пасажирів певних професій, самоскид, цистерна, сідельний тягач, фургон, спеціалізований санітарний автомобіль екстреної медичної допомоги, автомобіль інкасації, ритуальний автомобіль тощо) та має спеціальне обладнання (таксі, броньований, обладнаний спеціальними світловими і звуковими сигнальними пристроями тощо).

1.14.97. **Транспортний засіб спеціального призначення** - транспортний засіб, призначений для виконання спеціальних робочих функцій (для аварійного 13 ремонту, автокран, пожежний, автобетономішалка, вишка розвідувальна чи бурова на автомобілі, для транспортування сміття та інших відходів, технічна допомога, автомобіль прибиральний, автомобіль-майстерня, радіологічна майстерня, автомобіль для пересувних телевізійних і звукових станцій тощо).

1.14.98. **Угода (договір)** – дії громадян і організацій, спрямовані на встановлення, зміну або припинення цивільних прав або обов'язків. Допускаються різні форми угод (договорів): словами (усно), письмовим актом, поведінкою особи.

1.14.99. **Утилізація відходів** – здійснення будь-яких технологічних операцій, пов'язаних зі зміною фізичних, хімічних або біологічних властивостей відходів, з метою підготовки їх до екологічно безпечного зберігання, перевезення, утилізації чи переробки.

1.14.100. **Утримання в належному стані території** – використання її за призначенням відповідно до генерального плану населеного пункту, іншої містобудівної документації, Правил благоустрою території населеного пункту, а також санітарне очищення території, її озеленення, збереження та відновлення об'єктів благоустрою.

1.14.101. **Технічні елементи (пристрої), що розміщуються ззовні на фасадах будинках та споруд є:**

- пристрої та устаткування інженерного забезпечення будинків та споруд, засобів зв'язку, великі радіоприймальні антени, антени супутникового зв'язку, пристрої і устаткування систем опалення, вентиляції та кондиціонування повітря.

- теплова ізоляція (опорядження фасадів) комплекс заходів спрямованих на скорочення витрат теплоти з приміщень, захист будинків від зовнішніх теплових впливів, зниження витрат енергоресурсів при дотриманні параметрів мікроклімату в будинку.

1.14.102. **Утримання будинків і прибудинкових територій** – господарська діяльність, спрямована на задоволення потреб фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації або ремонту жилих та нежилых приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них (прибудинкової) території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно з чинним законодавством.

1.14.103. **Урна для сміття** – ємність для сміття, що встановлюється на вулицях і у громадських приміщеннях, маленький контейнер для сміття.

1.14.104. **Фасад** – зовнішній вигляд певного боку або частини споруди.

1.14.105. **Фізична особа** – людина (громадянин або особа без громадянства) як учасник правових відносин.

1.14.106. **Фізична особа-підприємець (ФОП)** – фізична особа, яка реалізує свою здатність до праці шляхом самостійної, на власний ризик діяльності з метою отримання прибутку.

1.14.107. **Фізична особа(СПД)** – фізична особа визнається суб'єктом господарювання у разі здійснення нею підприємницької діяльності за умови державної реєстрації її як підприємця без статусу юридичної особи.

1.14.108. **Цільове призначення земельної ділянки** – використання земельної ділянки для здійснення певної конкретно визначеної діяльності.

1.14.109. **Цільове призначення** – призначення для певної мети, яке не може бути використане для інших потреб.

1.14.110. **Червоні лінії** – визначені у містобудівній документації щодо пунктів геодезичної мережі межі існуючих та запроектованих вулиць, доріг, майданів, які розділяють території забудови та території іншого призначення.

1.14.111. **Шлагбаум (обмежувач руху)** – пристрій для швидкого перекривання шляху у вигляді стріли що повертається навколо горизонтальної або вертикальної осі.

1.14.112. **Юридична особа** – організація, суб'єкт права, здатний від свого імені набувати майнових і особистих немайнових прав і нести обов'язки та самостійно брати участь у правовідносинах, бути позивачем та відповідачем у суді.

1.15. За рахунок коштів державного бюджету фінансуються:

1.15.1. заходи на виконання державних програм благоустрою населених пунктів;

1.15.2. роботи з підготовки проектів законів, інших нормативно-правових актів у сфері благоустрою населених пунктів;

1.15.3. роботи з благоустрою, що проводяться на землях державної форми власності;

1.15.4. охорона та утримання об'єктів благоустрою, переданих органами державної влади на баланс підприємствам, установам, організаціям;

1.15.5. роботи з утворення територій і об'єктів рекреаційного призначення, які належать до державної власності.

1.16. За рахунок коштів місцевих бюджетів фінансуються:

1.16.1. заходи з виконання місцевих програм благоустрою населених пунктів, у тому числі проектів благоустрою територій населених пунктів;

1.16.2. охорона та утримання об'єктів благоустрою комунальної форми власності, переданих органами місцевого самоврядування на баланс підприємствам, установам, організаціям;

1.16.3. охорона, утримання та розвиток зелених насаджень на об'єктах благоустрою комунальної форми власності;

1.16.4. роботи з утворення об'єктів рекреаційного призначення, які належать до комунальної власності;

1.16.5. організація санітарного очищення територій, які належать до комунальної власності.

1.17. За рахунок коштів підприємств, установ, організацій фінансуються заходи, спрямовані на:

1.17.1. благоустрій, виконання робіт з ремонту і реконструкції доріг внутрішньогосподарського користування, озеленення, утримання в належному стані території, яка їм належить на праві власності або праві користування;

1.17.2. усунення на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) пошкодження інженерних мереж, елементів благоустрою, а також наслідків аварій, що сталися з їх вини.

1.18. Благоустрій прибудинкових територій об'єктів нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель та споруд здійснюється за рахунок коштів забудовників (інвесторів).

1.19. Благоустрій прибудинкової території багатоквартирного будинку здійснюється за рахунок коштів власників житлових і нежитлових приміщень у

багатоквартирному будинку, отриманих як плата за надання послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкової території.

1.20. Власник тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, розташованої на території об'єкта благоустрою державної або комунальної власності, на умовах договору, укладеного із підприємством або балансоутримувачем об'єкта благоустрою, може фінансувати утримання прилеглої до тимчасової споруди території шляхом оплати пайової участі з утримання в належному стані об'єкта благоустрою.

1.21. Підприємства, установи, організації можуть на добровільних засадах здійснювати внески на фінансування заходів з благоустрою території населеного пункту.

1.22. Благоустрій присадибних ділянок фінансується за рахунок коштів їх власників або користувачів.

1.23. Громадяни можуть на добровільних засадах здійснювати фінансування заходів з благоустрою території населеного пункту, мікрорайону, кварталу, вулиці або прибудинкової території за місцем проживання.

1.24. Громадяни у сфері благоустрою населених пунктів мають право:

1.24.1. користуватись об'єктами благоустрою Чортківської МТГ;

1.24.2. брати участь в обговоренні правил та проектів благоустрою Чортківської МТГ;

1.24.3. вносити на розгляд органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій пропозиції з питань благоустрою Чортківської МТГ;

1.24.4. отримувати в установленому законом порядку повну та достовірну інформацію про затвердження правил благоустрою Чортківської МТГ та внесення до них змін, а також роз'яснення їх змісту;

1.24.5. брати участь у здійсненні заходів з благоустрою Чортківської МТГ, озелененні та утриманні в належному стані садиб, дворів, парків, площ, вулиць, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, ремонті шляхів і тротуарів, інших об'єктів благоустрою;

1.24.6. вимагати негайного виконання робіт з благоустрою Чортківської МТГ у разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоду життю, здоров'ю або майну громадян;

1.24.7. звертатись до суду з позовом про відшкодування шкоди, заподіяної майну чи здоров'ю громадян унаслідок дій чи бездіяльності балансоутримувачів об'єктів благоустрою.

1.25. Громадяни у сфері благоустрою населених пунктів зобов'язані:

1.25.1. утримувати в належному стані об'єкти благоустрою (їх частини), що перебувають у їх власності або користуванні, а також визначену правилами благоустрою території Чортківської МТГ прилеглу до цих об'єктів територію;

1.25.2. дотримуватися правил благоустрою території Чортківської МТГ;

1.25.3. не порушувати права і законні інтереси інших суб'єктів благоустрою Чортківської МТГ;

1.25.4. відшкодовувати в установленому порядку збитки, завдані порушенням законодавства з питань благоустрою Чортківської МТГ;

1.25.5. допускати на об'єкти благоустрою, що перебувають у їх власності або користуванні, аварійно-рятувальні та інші служби для здійснення заходів щодо запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

1.26. Підприємства, установи та організації у сфері благоустрою населених пунктів мають право:

1.26.1. брати участь у розробленні планів соціально-економічного розвитку Чортківської МТГ та заходів з благоустрою території;

1.26.2. брати участь в обговоренні проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів з благоустрою Чортківської МТГ;

1.26.3. вимагати зупинення робіт, що виконуються з порушенням правил благоустрою території Чортківської МТГ або призводять до її нецільового використання;

1.26.4. вимагати негайного виконання робіт з благоустрою в разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоду життю або здоров'ю громадян, їх майну та майну юридичної особи;

1.26.5. вносити на розгляд органів місцевого самоврядування пропозиції щодо поліпшення благоустрою Чортківської МТГ.

1.27. Підприємства, установи та організації у сфері благоустрою населених пунктів зобов'язані:

1.27.1. забезпечити благоустрій земельних ділянок, наданих їм на праві власності чи праві користування відповідно до закону, цих Правил, проектів індивідуального благоустрою, до схеми порядку організації комплексного благоустрою суспільних просторів Чортківської МТГ (з влаштуванням сухопресованої плитки, асфальтуванням, декоративних засобів освітлення, дошок оголошень, велопарковок, флагштоків, адресних покажчиків вулиць на будинках тощо) згідно технічних умов, отриманих в уповноваженому виконавчим комітетом міської ради органі;

1.27.2. утримувати в належному стані об'єкти, елементи благоустрою (їх частини), що перебувають у їхній власності або користуванні, а також визначену Правилами благоустрою території Чортківської МТГ прилеглу до цих об'єктів територію;

1.27.3. утримувати у належному стані закріплені за ними на умовах договору з балансоутримувачем об'єкти, елементи благоустрою (їх частини);

1.27.4. усувати на закріплених за ними об'єктах, елементах благоустрою (їх частинах) за власний рахунок та в установлені строки пошкодження інженерних мереж або наслідки аварій, що сталися з їх вини;

1.27.5. усувати на закріплених за ними об'єктах, елементах благоустрою (їх частинах) наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в установленому порядку;

1.27.6. проводити згідно планів, затверджених органами державної влади, органами місцевого самоврядування, інвентаризацію та паспортизацію закріплених за ними об'єктів, елементів благоустрою (їх частин), що здійснюються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства;

1.27.7. у процесі утримання об'єктів, елементів благоустрою (їх частин) дотримуватися відповідних технологій щодо їх експлуатації та ремонту, регулярно здійснювати заходи щодо запобігання передчасному зносу об'єктів, забезпечення належних та безпечних умов їх функціонування та утримання їх у чистоті та належному стані;

1.27.8. відшкодовувати збитки та іншу шкоду, завдану ними внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища, в порядку та розмірах установлених законодавством України;

1.27.9. постійно утримувати у належному стані фасади будівель і споруд, у тому числі на об'єктах з комунальною часткою власності;

1.27.10. проводити своєчасне відновлення зовнішнього вигляду малих архітектурних форм, (фарбування не рідше 1 разу на рік, очищення по мірі забруднення);

1.27.11. відповідно до встановлених норм та правил впорядковувати надані їм земельні ділянки (забезпечувати використання їх за цільовим призначенням, дотримуватися вимог законодавства про охорону довкілля, не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів, дотримуватися правил добросусідства та обмежень, пов'язаних з встановленням земельних сервітутів та охоронних зон, за свій рахунок привести земельну ділянку у попередній стан у разі незаконної зміни її рельєфу, за винятком здійснення такої зміни не власником земельної ділянки, коли приведення у попередній стан здійснюється за рахунок особи, яка незаконно змінила рельєф);

1.27.12. розташовувати об'єкти торгівлі, громадського харчування, побутових послуг, розваг, тощо в тому числі ТС на територіях об'єктів благоустрою виключно за рішенням виконавчого комітету міської ради, або іншого документу, що надає на це право наданим уповноваженим органом виконавчого комітету міської ради;

1.27.13. виконувати інші обов'язки у сфері благоустрою передбачені законами України, рішеннями центральних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, цими Правилами, іншими нормативно-правовими актами;

1.27.14. допускати на об'єкти, елементи благоустрою, що перебувають у їх власності або користуванні, аварійно-рятувальні та інші служби для здійснення заходів з запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

2. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою

2.1. Загальні вимоги до порядку здійснення благоустрою та утримання об'єктів, елементів благоустрою.

2.1.1. Балансоутримувач об'єктів, елементів благоустрою забезпечує утримання їх у належному стані та своєчасний ремонт власними силами або може на конкурсних або договірних засадах залучати для цього інших суб'єктів господарювання. Утримання здійснюється відповідно до умов цих Правил, чинних будівельних, санітарних та інших норм та правил.

2.1.2. Балансоутримувач об'єкта, елемента благоустрою **зобов'язаний** вжити заходи з облаштування об'єкта, елемента пандусом згідно ДБН, спеціальними сходами, підйомниками, звуковими пристроями для осіб з інвалідністю. Контроль за дотриманням вимог ДБН покладено на відповідний виконавчий орган міської ради.

2.1.3. На території об'єкта благоустрою згідно затвердженої містобудівної документації можуть розташовуватися будівлі та споруди торговельного, соціально-культурного, спортивного та іншого призначення виключно за умови отримання всіх необхідних документів виданих відповідно встановленого порядку.

2.1.4. Власники цих будівель та споруд **зобов'язані** забезпечити належне утримання наданої їм у встановленому порядку земельної ділянки, а також можуть на умовах договору укладеного з балансоутримувачем, забезпечувати належне утримання іншої закріпленої за ними території або брати пайову участь в утриманні об'єкта, елемента благоустрою.

2.1.5. Порядок розподілу обов'язків між підприємствами, організаціями, установами, фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності, громадянами щодо організації робіт по утриманню належних їм, закріплених та прилеглих територій у належному стані базується на тому, що кожна особа **зобов'язана** утримувати у належному стані територію, право користування якою їй надано чинним законодавством, або обов'язок по утриманню якої закріплено відповідним документом. Утримання може здійснюватися спільно на підставі договору відповідної форми.

2.1.6. У разі доручення утримання об'єктів та елементів благоустрою третім особам на підставі відповідних договорів або розпорядчих актів, воно повинно здійснюватися з додержанням вимог та умов цих Правил.

2.2. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій загального користування:

2.2.1. Парків (гідропарків, парків культури і відпочинку, парків - пам'яток садово-паркового мистецтва, спортивних, дитячих, меморіальних та інших (надалі - парків), рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів і майданчиків для дозвілля та відпочинку.

Благоустрій та утримання у належному стані територій парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля і відпочинку здійснюють їх балансоутримувачі, а об'єкта який перебуває у приватній власності його власником, відповідно до цих Правил та інших нормативно-правових, правових актів.

Благоустрій та утримання у належному стані вищевказаних територій містить:

1) санітарне очищення: прибирання сміття, відходів, листя, гілля тощо, встановлення урн та їх очищення по мірі накопичення, але не рідше **1 разу на добу**, їх миття та фарбування;

2) встановлення сміттєзбиральних майданчиків (майданчиків для тимчасового накопичення відходів), укладення договорів на вивезення побутових відходів;

3) освітлення території;

4) озеленення, збереження існуючих зелених насаджень;

5) відновлення території у міжсезонний період, після стихійних природних явищ, аварій, інших випадків;

6) утримання у належному санітарному, технічному та естетичному стані, належних балансоутримувачу будівель, споруд, конструкцій що розташовані на території парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів і майданчиків для дозвілля та відпочинку відповідно до вимог чинного законодавства;

7) встановлення та утримання у належному санітарному, технічному та естетичному стані засоби та обладнання зовнішнього освітлення, садових лав, таблиць, планів території, меморіальних дошок, пам'ятників та інших елементів благоустрою;

8) забезпечення безпечних умов перебування, дозвілля та відпочинку громадян;

9) забезпечення належної роботи атракціонів, обладнання майданчиків з дотриманням техніки безпеки для дозвілля та відпочинку;

10) збір листя на території парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів здійснюється лише на алеях, доріжках, майданчиках для відпочинку, партерних газонах, галявинах, квітниках. Зібране листя вивозиться на спеціально відведені місця. Спалювати листя, гілля категорично **заборонено**;

11) утримання в належному стані зелених насаджень парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку **включає**: догляд, обрізання, висадження зелених насаджень (квітів, дерев, кущів, трави, інших насаджень), що здійснюється згідно нормативно-правових, правових актів;

12) **заборонено**: пошкодження зелених насаджень, збір квітів на територіях парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку.

2.3. Порядок утримання пам'яток культурної спадщини.

2.3.1. Власник або уповноважений ним орган, користувач **зобов'язані** утримувати пам'ятники культурної спадщини, пам'ятки у належному стані, своєчасно здійснювати ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення згідно вимог чинного законодавства України та охоронного договору.

2.3.2. **Забороняється** змінювати призначення пам'ятників культурної спадщини, пам'яток, їхніх частин та елементів, робити написи, позначки на них, на їх територіях та в охоронних зонах без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.

2.3.3. **Забороняється** будь-яка діяльність суб'єктів господарської діяльності, громадян, що створює загрозу пам'ятнику культурної спадщини, пам'ятці або порушує законодавство, державні стандарти норми і правила у сфері охорони культурної спадщини.

2.3.4. Балансоутримувач або уповноважений ним орган, користувач **зобов'язані** утримувати території пам'яток культурної спадщини у належному стані, своєчасно ремонтувати, захищати від пошкодження, руйнування або знищення відповідно до нормативно-правових, правових актів.

2.4. Порядок утримання майданів, площ, бульварів, проспектів, набережних.

Благоустрій та утримання майданів, площ, бульварів, проспектів, набережних здійснюється згідно порядку, встановленого для утримання доріг, вулиць, умов цих Правил, інших нормативно-правових, правових актів.

2.5. Порядок утримання доріг, вулиць (провулків, узвозів, проїздів).

2.5.1. Посадові особи, відповідальні за будівництво, реконструкцію, ремонт, експлуатацію та облаштування автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів, мостів, шляхопроводів, інших споруд, **зобов'язані** забезпечувати утримання їх у стані, відповідно до встановлених вимог щодо забезпечення безпеки дорожнього руху.

2.5.2. Використовувати дороги, вулиці тощо не за їх функціональним призначенням, встановлювати засоби організації дорожнього руху дозволяється лише за узгодженнями з територіальним органом Національної поліції України, рішенням балансоутримувача або уповноваженого ним органу.

Озеленення вулиць і доріг здійснюється згідно встановлених норм та правил.

2.5.3. Балансоутримувач дорожніх об'єктів або уповноважений ним орган, дорожньо-експлуатаційні організації **зобов'язані**:

1) своєчасно і якісно виконувати експлуатаційні роботи згідно технічних правил з дотриманням норм і стандартів з безпеки руху;

2) постійно контролювати експлуатаційний стан усіх елементів дорожніх об'єктів та негайно усувати виявлені пошкодження чи інші перешкоди у дорожньому русі, а за неможливості це зробити – невідкладно позначити їх дорожніми знаками, сигнальними, огорожувальними і направляючими пристроями згідно діючих нормативів або припинити (обмежити) рух;

3) контролювати якість робіт, які мають виконуватись підрядними організаціями згідно нормативно-правових, правових актів;

4) вирішувати питання забезпечення експлуатації дорожніх об'єктів у надзвичайних ситуаціях, за несприятливих погодно-кліматичних умов, у разі деформації та пошкодження елементів дорожніх об'єктів, аварії на підземних комунікаціях або виникнення інших перешкод у дорожньому русі разом із спеціалізованими службами організації дорожнього руху та за погодженням з територіальним органом Національної поліції України, оперативно вносити зміни до порядку організації дорожнього руху;

5) аналізувати стан аварійності на дорожніх об'єктах, виявляти аварійно небезпечні ділянки і місця концентрації дорожньо-транспортних пригод, розробляти і здійснювати заходи з вдосконалення організації дорожнього руху для усунення причин та умов, що призводять до їх скоєння;

б) сповіщати виконавчі органи міської ради та учасників дорожнього руху про закриття або обмеження руху, стан дорожнього покриття і рівень аварійності на відповідних ділянках, погодно-кліматичні та інші умови;

7) здійснювати в літній період, у плановому порядку, спеціальним транспортом механізоване миття та підмітання проїзної частини вулиць, доріг;

8) забезпечувати дотримання вимог техніки безпеки, а також безпеки дорожнього руху під час виконання дорожньо-експлуатаційних робіт.

2.5.4. Власники транспортних засобів, водії **зобов'язані** вживати заходи з недопущення винесення на проїжджу частину доріг, вулиць сипучих матеріалів, землі, каміння, будівельних матеріалів, бетону тощо, а також засмічення проїжджої частини внаслідок переповнення кузова транспортного засобу вантажем, пошкодженням тари, розвіюванням безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або запилення повітря.

2.5.5. **Забороняється** заправляти транспортні засоби паливно-мастильними матеріалами з автомобільних та інших пересувних бензо-газозаправників, займатися торгівлею паливно-мастильними та іншими матеріалами і виробами.

2.5.6. Суб'єкти господарювання, які є власниками земельних ділянок або землекористувачами, а також власники та користувачі тимчасових споруд, що розташовані в межах «червоних ліній» вулиць і доріг на закріпленій території **зобов'язані**:

1) забезпечити ремонт та утримання відповідної території;

2) утримувати та забезпечувати належний технічний стан охоронної зони інженерних комунікацій, обладнання, споруд та елементів дорожніх об'єктів, що використовуються, відповідно до їх функціонального призначення;

3) дотримуватися вимог діючих норм і правил щодо охорони дорожніх об'єктів;

4) у разі виявлення небезпечних умов за експлуатації споруд і об'єктів, аварій і руйнувань, що призвели до виникнення перешкод дорожнього руху або загрожують збереженню елементів дорожніх об'єктів, негайно повідомити власників дорожніх об'єктів або уповноважених ними органів, а також територіальний орган Національної поліції України.

2.5.7. У межах «червоних ліній» міських вулиць і доріг **забороняється**:

1) розміщувати споруди та об'єкти, встановлювати сміттєзбірники;

2) смітити, псувати дорожнє покриття, обладнання, зелені насадження;

3) спалювати, складувати сміття, побутові відходи;

4) скидати промислові, меліоративні і каналізаційні стоки в систему дорожнього зливостоку;

5) встановлювати намети;

6) випасати худобу та свійську птицю;

7) скидати сніг.

При виконанні робіт з ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів дорожньо-експлуатаційні організації у першочерговому порядку повинні здійснювати заходи щодо безпеки дорожнього руху.

2.5.8. Балансоутримувач дорожніх об'єктів або уповноважений ним орган, дорожньо-експлуатаційні організації, користувачі дорожніх об'єктів та спеціалізовані служби організації дорожнього руху **зобов'язані** забезпечувати зручні і безпечні

умови руху, сприяти збільшенню пропускної спроможності дорожніх об'єктів, запобігати травмуванню учасників дорожнього руху, пошкодженню транспортних засобів і дорожніх об'єктів, забрудненню навколишнього середовища.

2.5.9. Власники або балансоутримувачі підземних комунікацій (споруд) зобов'язані:

1) забезпечити розміщення та утримувати кришок, решіток оглядових та приймальних колодязів у справному стані;

2) забезпечити розміщення кришок, решіток колодязів на рівні верхнього шару дорожнього покриття, без перекосів на дорогах, пішохідних та велосипедних доріжках;

3) вживати заходи по недопущенню та відновленню просідання дорожнього покриття навколо оглядових приймальних колодязів підземних комунікацій.

2.5.10. Ремонт і утримання дорожніх об'єктів має виконуватися згідно технічних правил ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування і технічних правил ремонту й утримання міських вулиць і доріг, інших будівельних та санітарних норм та правил. Якість робіт з ремонту та утримання об'єктів має відповідати вимогам нормативно – правових, правових актів, комфортності, економічності та безпеки дорожнього руху.

2.5.11. Забороняється довільно зменшувати ширину доріг, проїздів, пішохідних, велосипедних доріжок.

2.5.12. Заборонено мити транспортні засоби на дорогах, вулицях, провулках, пішохідних та велосипедних доріжках, інших об'єктах благоустрою та в інших невідведених для цього місцях.

2.6. Порядок утримання пляжів (зони відпочинку на воді).

Благоустрій рекреаційних зон, що використовується для організованого масового відпочинку та купання здійснюється із дотриманням вимог нормативно - технічних документів, якими визначаються гігієнічні вимоги до зон рекреації водних об'єктів.

2.6.1. Території пляжів, зон відпочинку на воді утримувати у належному стані зобов'язані їх балансоутримувачі або особи, яким вказані території передані згідно договорів оренди, інших документів, відповідно до умов цих Правил, інших нормативно- правових, правових актів.

2.6.2. Території пляжів, зон відпочинку на воді, що не передані у користування, згідно з договорами оренди, інших документів, утримуються уповноваженим органом виконавчого комітету міської ради.

2.6.3. Території пляжів, зон відпочинку на воді, мають бути обладнані енергозберігаючими приладами освітлення. Кількість та потужність освітлювальних засобів повинна забезпечувати достатнє освітлення для забезпечення безпечного перебування громадян на території пляжів.

2.6.4. Утримання територій пляжів, зон відпочинку на воді, включає санітарне очищення, очищення дна акваторії, вживання заходів щодо запобігання забрудненню річок та водоймищ, охорону зелених насаджень, огороження відповідної території, у тому числі декоративне.

2.6.5. Балансоутримувачі або особи, які утримують пляжі, зони відпочинку на воді **зобов'язані** у процесі їх експлуатації виконувати вимоги договору оренди або договору земельного сервітуту та інших нормативних актів.

2.6.6. Особи, які утримують пляжі, зони відпочинку на воді **зобов'язані** укладати договір з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів на певній території на якій знаходиться об'єкт утворення відходів та забезпечити установку контейнерів, урн для збору побутових відходів.

2.6.7. **Забороняється** у місцях, призначених для купання, прати білизну і купати тварин. На пляжах, зонах відпочинку на воді повинні бути організовані медичні та рятувальні пункти з відповідним обладнанням, туалети.

2.7. Порядок утримання кладовищ.

Утримання у належному стані територій кладовищ та місць поховань передбачає використання їх за цільовим призначенням, санітарне очищення, озеленення, охорону зелених насаджень, збір та вивезення сміття тощо, згідно вимог цих Правил, інших нормативно - правових, правових актів.

2.8. Порядок утримання місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування транспорту).

На територіях місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування, паркувальних майданчиках, відведених місцях для паркування) забезпечується додержання загальних вимог санітарного очищення територій, вимог цих Правил, встановленого порядку та режиму паркування.

2.8.1. Балансоутримувач або інші особи, яким передані зазначені території у користування згідно договору, інших документів **зобов'язані** забезпечити їх утримання у належному стані відповідно цих Правил та інших нормативно - правових, правових актів.

2.8.2. У спеціально обладнаних місцях для стоянки транспортних засобів **забороняється:**

- 1) засмічувати територію;
- 2) розпалювати вогнища;
- 3) здійснювати торгівлю;
- 4) зливати відпрацьовані мастила, технічні речовини на землю чи дорожнє покриття;
- 5) псувати обладнання місць стоянки, паркування, пошкоджувати зелені насадження;
- 6) захарашувати території побутовими відходами, товарами, тарою, обладнанням тощо;
- 7) мити та обслуговувати транспортні засоби в непередбачених для цього місцях.

2.8.3. Місця для стоянки транспортних засобів (автостоянки, місця паркування) використовуються виключно за цільовим призначенням.

2.9. Порядок утримання майданчиків для дозвілля та відпочинку, інших майданчиків.

Утримання майданчиків здійснюють їх балансоутримувач або особи, на території яких розміщені вказані майданчики відповідно договору, інших документів.

2.9.1. Майданчики повинні бути безпечними для життя та здоров'я громадян, а наявне обладнання, спортивні, розважальні та інші споруди, інші елементи благоустрою повинні підтримуватися у належному санітарному, технічному та естетичному стані, відповідно цих Правил та інших нормативних актів, своєчасно очищатися від бруду, сміття, снігу, льоду тощо, та проводитись ремонтні роботи пошкодженого обладнання.

2.9.2. **Забороняється** наявність та використання поламаного, небезпечного для життя та здоров'я громадян обладнання, елементів благоустрою.

2.9.3. **Забороняється** розміщувати транспортні засоби на території дитячих, спортивних та інших майданчиках.

2.10. Порядок утримання місць для організації ярмарків та майданчиків сезонної торгівлі.

Організація ярмарків, майданчиків сезонної торгівлі має відповідати вимогам Правил торгівлі.

2.10.1. Балансоутримувач місць проведення ярмарків або майданчиків сезонної торгівлі або інші особи, відповідно договорів, інших документів **зобов'язані**:

- 1) забезпечити належне утримання території, у тому числі санітарне очищення прилеглої території в радіусі **10 метрів** від периметру майданчика;
- 2) укласти договір на вивезення побутових відходів з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів на певній території на якій знаходиться об'єкт утворення відходів;
- 3) встановити сміттєзбірники (урни) для роздільного збирання побутових відходів та сміття;
- 4) забезпечити встановлення біотуалетів;
- 5) забезпечити збереження всіх елементів благоустрою, зокрема зелених насаджень, на території проведення ярмарків та прилеглої території.

2.11. Порядок утримання ринків.

Балансоутримувач зобов'язаний утримувати територію ринку відповідно цих Правил та інших нормативно - правових, правових актів.

2.11.1. Територія ринку (у тому числі господарські майданчики, під'їзні шляхи та підходи) повинні мати тверде покриття (асфальт, бетон) з похилом, що забезпечує стік дощових і талих вод.

2.11.2. Територія ринку повинна мати каналізацію та водопровід.

2.11.3. За визначення кількості урн слід виходити з того, що на кожні **50 кв. метрів** площі ринку повинна бути встановлена одна урна, проте відстань між ними вздовж лінії торговельних прилавків не має перевищувати **10 метрів**.

2.12. Обмеження при використанні об'єктів, елементів благоустрою.

2.12.1. На об'єктах, елементах благоустрою забороняється:

- 1) виконувати роботи без дозволу, іншого документу вразі якщо обов'язковість його отримання передбачена законом, органом місцевого самоврядування та її виконавчим комітетом;
- 2) вчиняти дії, що негативно впливають на архітектуру фасадів будинків, будівель і споруд, у тому числі робити на них написи, малюнки, графіті без відповідного дозволу, іншого документу виконавчого органу міської ради;
- 3) самовільно влаштовувати городи, створювати, пошкоджувати або знищувати дерева, газони, зелені насадження, висаджувати дерева, кущі тощо;
- 4) вивозити, виносити, викидати або звалювати в не відведених для цього місцях будь-які відходи, траву, гілля, деревину, листя, сніг тощо, влаштовувати несанкціоновані звалища, смітники;
- 5) забруднювати довкілля, місця загального користування, інші території будь-якими відходами, сміттям, лушпинням від насіння, недопалками тощо;
- 6) спалювати у невстановлених місцях, відходи промислового, побутового або природного походження, траву, гілля, деревину, листя тощо, окрім приготування їжі;
- 7) встановлювати самовільно тимчасові або постійні огорожі, відгородження, шлагбауми та обмежувачі руху (паркувальні бар'єри);
- 8) перекривати проїзди, проходи загального користування будь-якими засобами без відповідного на те дозволу виконавчого органу міської ради;
- 9) складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання, механізми, агрегати тощо за межами будівельних, та інших майданчиків, будинковолодінь, якщо немає документу, виданого виконавчим органом міської ради, що надає на це право, на тимчасове погіршення стану благоустрою;
- 10) захаращувати територію будь-якими матеріалами, конструкціями, будь-якими відходами тощо;
- 11) порушувати правила складування, зберігання, розміщення, транспортування, утилізації та використання будь-яких відходів;
- 12) використовувати не за цільовим призначенням контейнери, сміттезбірники, урни для збору сміття та побутових відходів;
- 13) виливати рідину, рідкі відходи, здійснювати скиди стоків, викидати будь-які відходи, сміття, недопалки, предмети, будівельні матеріали тощо, здійснювати чистку одягу та килимів, кидати предмети з балконів, лоджій, вікон, сходових клітин та дахів будинків, будівель та споруд;
- 14) розміщувати оголошення, інформаційно-агітаційні плакати (зокрема передвиборних-агітаційних матеріалів), рекламу, листівки, інформаційно-довідкові матеріали тощо у невстановлених для цього місцях;
- 15) встановлювати самовільно об'єкти зовнішньої реклами, торгівлі, будь-які конструкції тощо без відповідного дозволу, іншого документу виданого виконавчим органом міської ради;
- 16) встановлювати технічні засоби регулювання дорожнього руху без погодження з відповідним територіальним органам Національної поліції.
- 17) влаштовувати стоянки суден, катерів, інших моторних плавучих засобів у межах територій пляжів, зон відпочинку на воді;

18) тримати худобу, свійську птицю, встановлювати голуб'ятні на території загального користування без відповідного документу, що надає на це право виданого встановленому порядку;

19) здійснювати ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів, агрегатів у не відведених для цього місцях (крім випадків проведення негайного ремонту при аварійній зупинці);

20) підключатися самовільно до будь-яких мереж та комунікацій;

21) займати самовільно земельні ділянки, використовувати не за цільовим призначенням, за відсутності документу, що засвідчує право власності або використання;

22) використовувати об'єкти та елементи благоустрою не за їх функціональним призначенням;

23) засмічувати, забруднювати водні об'єкти та водні ресурси, їх прибережні захисні смуги сміттям, побутовими відходами, скидання рідких відходів, стічних речовин;

24) розміщувати транспортні засоби на пішохідних та велосипедних доріжках, якщо для руху пішоходів, велосипедистів залишається менше 2 метрів. Контроль за виконанням даних вимог покладено на виконавчий орган міської ради та територіальний орган Національної поліції;

25) вчиняти дії або бездіяльність, які можуть привести до підтоплення територій та спровокувати зсувні процеси;

26) вчиняти дії чи бездіяльність, що може призвести до порушення умов експлуатації каналізаційних, ливневих мереж, в наслідок чого відбулось витікання рідких відходів, води від атмосферних опадів на елемент чи об'єкт благоустрою;

27) вчиняти дії організаційного характеру, проведення робіт тощо, що тягнуть порушення умов благоустрою, пошкодження (руйнування чи псування) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів, елементів благоустрою, ускладнення, перешкоджання умов руху пішоходів та транспорту;

28) вчиняти дії з реалізації, збуту, продажу продовольчих та промислових товарів, надання послуг без відповідних документів, що надають на це право виданих виконавчим органом міської ради, здійснювати стихійну торгівлю та інші дії, заборонені законом та цими Правилами;

29) вчиняти дії з підключення мережі каналізації яка призначена для відведення рідких відходів або скидати рідкі чи інші відходи будь яким способом в мережу ливневої каналізації;

2.13. Порядок обмеження (обтяження) на використання земельних ділянок об'єктів благоустрою.

2.13.1. На використання власником або землекористувачем земельної ділянки або її частини може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом, договором, іншим документом, перехід права власності або права користування земельною ділянкою не припиняє встановленого обмеження (обтяження).

2.13.2. У межах санітарно-захисних зон **забороняється** будівництво житлових об'єктів, об'єктів соціальної інфраструктури та інших об'єктів, пов'язаних з постійним перебуванням людей.

2.13.3. Прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності.

У прибережних захисних смугах уздовж річок, струмків, навколо водоймищ та на островах **забороняється**:

- 1) розорювання земель (окрім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;
- 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив;
- 3) влаштування загонів для худоби;
- 4) будівництво будь-яких споруд (окрім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів, тощо;
- 5) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих побутових промислових відходів, відходів виробництва, природного походження, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;
- 6) миття та обслуговування транспортних засобів, машин, механізмів.

2.13.4. На землях рекреаційного призначення забороняється діяльність, що перешкоджає або може перешкоджати використанню їх за цільовим призначенням, а також негативно впливає або може вплинути на природний стан цих земель. Порядок використання земель рекреаційного призначення визначається законом.

2.14. Порядок утримання пам'яток культурної спадщини.

2.14.1. Власник або уповноважений ним орган, користувач **зобов'язані** утримувати пам'ятники культурної спадщини, пам'ятки у належному стані, своєчасно здійснювати ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення згідно вимог чинного законодавства України та охоронного договору.

2.14.2. **Забороняється** змінювати призначення пам'ятників культурної спадщини, пам'яток, їхніх частин та елементів, робити написи, позначки на них, на їх територіях та в охоронних зонах без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.

2.14.3. **Забороняється** будь-яка діяльність суб'єктів господарської діяльності, громадян, що створює загрозу пам'ятнику культурної спадщини, пам'ятці або порушує законодавство, державні стандарти, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини.

2.15. Порядок утримання обладнання та елементів благоустрою дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку, інших майданчиків.

2.15.1. Утримання у належному естетичному та технічному стані обладнання та елементів дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку, інших майданчиків покладається на балансоутримувачів обладнання майданчиків або осіб, на території яких розміщені майданчики.

2.15.2. Утримання дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку, інших майданчиків здійснюється з додержанням санітарних та технічних норм, які забезпечують безпечне користування ними.

2.15.3. Обладнання дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку, інших майданчиків балансоутримувач зобов'язаний утримувати у справному технічному стані, регулярно (не рідше 1 разу у квартал) обстежувати з складанням відповідного акту, своєчасно ремонтувати, щорічно фарбувати.

2.15.4. Будова, виготовлення, установлення, монтаж, експлуатація, ремонт та реконструкція атракціонної техніки здійснюється згідно норм нормативно - правових, правових актів.

2.16. Порядок утримання технічних засобів регулювання дорожнього руху, камер відеонагляду на вулицях Чортківської МТГ.

2.16.1. Утримання у належному стані дорожніх знаків, дорожньої розмітки, маршрутних покажчиків, світлофорів камер відео нагляду здійснюють їх балансоутримувачі або інші особи, згідно договорів, інших документів відповідно вимог цих Правил, нормативно - правових, правових актів.

2.16.2. Кожний учасник дорожнього руху зобов'язаний використовувати елементи дорожніх об'єктів відповідно їх цільового призначення, не порушувати права і законні інтереси інших учасників дорожнього руху та балансоутримувача дороги та її елементів.

2.16.3. **Забороняється** самовільно встановлювати дорожні знаки, інші технічні засоби регулювання дорожнього руху автомобільного транспорту та пішоходів.

2.17. Порядок утримання покриття площ, проспектів, вулиць, доріг, тротуарів, пішохідних та велосипедних доріжок тощо.

2.17.1. Єдині правила ремонту й утримання автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів, правила користування ними та їх охорони, затверджуються згідно чинного законодавства України.

2.17.2. Усі роботи по будівництву, реконструкції і ремонту автомобільних доріг, вулиць, проспектів, пішохідних зон та доріжок, іншого покриття здійснюються згідно з проектами та вимогами правил, нормативів і стандартів України з безпеки дорожнього руху.

2.17.3. Утримання в належному стані покриття площ, вулиць, доріг, проспектів, пішохідних та велосипедних доріжок, у тому числі їх санітарне очищення, здійснюється відповідно до цих Правил, нормативно - правових, правових актів.

2.18. Порядок утримання будинків, будівель та споруд, їх фасадів.

2.18.1. Порядок утримання будинків та споруд, їх фасадів здійснюється згідно цих Правил, інших нормативно-правових, правових актів.

2.18.2. Вимоги щодо порядку утримання будинків та споруд, їх фасадів є обов'язковими для всіх балансоутримувачів та осіб, на яких ці обов'язки покладені відповідно договору, іншого документу.

2.18.3. Учасники правовідносин у сфері благоустрою зобов'язані:

- 1) відновлювати зовнішній вигляд фасадів будинків, будівель, споруд тощо, за їх псування, пошкодження, забруднення;
- 2) змінювати зовнішній вигляд фасадів на підставі затверджених у встановленому порядку проектів та за умови одержання документу, що надає право на виконання цих робіт;
- 3) розміщувати обладнання зовнішнього освітлення, архітектурно-художнього освітлювання, технічних пристроїв на фасаді на підставі документу, що надає на це право виданого у встановленому порядку;
- 4) за ремонтних або будівельних робіт на фасадах використовувати захисну сітку чи плівку згідно проекту виконання робіт;
- 5) обладнувати житлові, адміністративні, виробничі та інші будинки, будівлі однотипними будинковими покажчиками (назва вулиці, номер будинку), розташованими на фасаді зі сторони проїжджої частини вулиці та пішохідної доріжки з підсвітленням у темну пору доби;
- 6) обладнувати житлові будинки (окрім приватних) покажчиками номерів під'їздів і квартир, дошками оголошень при вході до під'їзду.

2.18.4. Забороняється:

- 1) використання допоміжних приміщень не за функціональним призначенням;
- 2) розміщення у допоміжних приміщеннях побутових речей, обладнання, інвентарю тощо;
- 3) захаращувати будь чим, засмічувати сходові клітини та входи на них, горища, технічні поверхи, підвальні приміщення, місця загального користування а також підходи до пожежного обладнання й інвентарю;
- 4) пошкоджувати, забруднювати у будь-який спосіб стіни, вікна, ліфтові кабіни, перила, робити на них написи, графіті тощо;
- 5) розміщувати обладнання зовнішнього освітлення, архітектурно-художнього освітлювання, технічних елементів (пристроїв), теплової ізоляції на фасаді, без документу, що надає на це право виданого у встановленому порядку, який передбачений нормативними документами.

2.19. Порядок утримання мостів, шляхопроводів.

2.19.1. Балансоутримувач здійснює утримання мостів, шляхопроводів, з додержанням вимог цих Правил, нормативно - правових, правових актів.

2.19.2. Мости та шляхопроводи у зимовий період очищаються від снігу та льоду, вживаються протиожеледні заходи. Не допускається обледеніння бордюрних огорож та накопичення вздовж них снігових та льодових валів.

2.19.3. Прибирання балансоутримувачем прилеглої території у радіусі **5 метрів**, від периметру споруди здійснюється при їх засмічені та забруднені. У зимовий період вчиняються протиожеледні заходи.

2.20. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою суб'єктами господарювання, що здійснюють перевезення пасажирів та вантажів.

2.20.1. Санітарне очищення місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, стоянок таксі здійснюється згідно умов цих Правил, у радіусі 20 метрів від периметру облаштування місць для зупинки та до проїжджої частини вулиці.

2.20.2. На зупинці суб'єкти господарювання зобов'язані встановити не менше 2-х урн для сміття та своєчасно їх обслуговувати.

2.20.3. Утримання у належному технічному та естетичному стані павільйонів або іншого обладнання зупинки маршрутних транспортних засобів здійснює їх балансоутримувач або інші особа відповідно договору, іншого документу.

2.21. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою під час будівельних, земельних, ремонтних та інших робіт.

2.21.1. Суб'єкти господарювання зобов'язані забезпечити огороження будівельного майданчику парканом визначеного типу, утримувати у належному стані будівельний майданчик, земельну ділянку виділену під будівництво чи проектування в радіусі **20 метрів** від меж майданчику земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці.

2.21.2. Забудовники **зобов'язані** ліквідувати написи «графіті» та оголошення, які розміщені на огорожах будівельних майданчиків;

2.21.3. Забудовники **зобов'язані** встановлювати інформаційні стенди біля будівельного майданчика об'єкта будівництва (індивідуальні житлові, садові, садибні, дачні будинки та господарські будівлі на відповідних земельних ділянках, об'єкти із класом наслідків СС1, СС2 та СС3);

2.21.4. **Обов'язково** забудовники повинні огороджувати будівельні майданчики на яких проводяться земляні, монтажні або демонтажні роботи;

2.21.5. Огорожі, що прилягають до місць проходу людей за межами будівельного майданчика, повинні мати висоту не менше ніж **2 метри** і бути обладнані суцільним захисним козирком із несучою здатністю витримувати снігове навантаження, а також навантаження від падіння дрібних предметів (ДБН А.3.2-2-2009. Охорона праці і промислова безпека у будівництві);

2.21.6. Огорожа має бути металева, суцільна, непроглядна, сірого кольору, влаштована по периметру будівельного майданчика об'єктів будівництва із класом наслідків СС1, СС2 та СС3.

2.21.7. Виконувати будь-які види робіт, що спричиняють погіршення благоустрою, лише на підставі дозволу, виданого уповноваженим виконкомом міської ради органом.

2.21.8. Здійснювати ремонтні роботи на фасадах будинків, будівель і споруд з обов'язковим використанням протипилових засобів (захисна сітка, плівка, легка огорожа).

2.21.9. Встановлювати захисні або охоронно-захисні загорожі, риштування, за межами території яка надана під будівництво (реконструкцію, ремонт тощо) лише на підставі документу, що надає на це право виданого виконавчим органом міської ради.

2.21.10. Прибирати не рідше ніж один раз на добу територію прилеглу до будівельних майданчиків або місць проведення будь-яких ремонтно-будівельних робіт від залишків будівельних матеріалів, ґрунту, сміття тощо;

2.21.11. Організувати механічне або ручне очищення і миття автотранспортних засобів при їх виїзді з будівельних майданчиків на проїзну частину вулиць.

2.21.12. Не допускати випадків виїзду транспортних засобів з будівельних майданчиків на проїзну частину вулиць із забрудненими колесами.

2.21.13. Вживати заходи з недопущення винесення транспортними засобами на дорожні об'єкти сипучих матеріалів і розчинів, а також засмічення вулиць унаслідок переповнення кузова вантажем, розвіювання безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або запилення повітря.

2.21.14. Не допускати відкачування та виливання води, стічних вод на проїзну частину вулиць, тротуари водойми та інші місця, якщо це не передбачено технологічним відведенням стічних вод.

2.21.15. Не допускати забруднення, самовільної зміни межі акваторії та прибережних смуг водних об'єктів.

2.22. Порядок проведення земляних, ремонтних чи інших робіт, пов'язаних з порушенням благоустрою.

2.22.1. Тимчасове погіршення благоустрою дозволяється виключно на підставі дозволу, іншого документу на порушення благоустрою, який видає та супроводжує уповноважений виконкомом міської ради орган.

2.22.2. До робіт, пов'язаних з отриманням дозволу на порушення благоустрою, відносяться:

1) Земляні або монтажні роботи, не пов'язані з прокладенням, перекладенням, ремонтом інженерних мереж і споруд.

2) Земляні або монтажні роботи, пов'язані з розриттям дорожнього покриття вулиць, доріг, майданів, площ та інших об'єктів благоустрою.

3) Роботи, пов'язані з порушенням благоустрою об'єктів зеленого господарства.

4) Роботи, пов'язані з інженерними вишукуваннями.

5) Роботи, пов'язані з археологічними дослідженнями.

6) Улаштування нових та/або заміна існуючих посадкових майданчиків для пасажирів міського громадського транспорту з встановленням навісу або павільйону.

7) Влаштування майданчиків для паркування транспортних засобів, спортивних, дитячих та інших майданчиків.

8) Заміна та або встановлення конструкцій опор, ліхтарів, стовпів.

9) Встановлення нових, відновлення, ремонт та заміна існуючих малих архітектурних форм.

10) Складування будівельних матеріалів та будівельних відходів поряд із будинковою територією та на прибудинкових територіях.

11) Встановлення захисно-охоронної огорожі в місцях проведення будівельних чи ремонтних робіт.

12) Встановлення каркасу чи риштування, легких огорож при реконструкції, ремонті покрівель та фасадів будівель.

2.22.3. Дозвіл на порушення об'єктів благоустрою не вимагається, якщо земляні та ремонтні роботи здійснюються:

1) особами, які мають документ, що посвідчує право власності або право користування земельною ділянкою, у тому числі право земельного сервітуту;

2) у складі підготовчих або будівельних робіт, право на виконання яких оформлене у встановленому законодавством порядку.

3) роботи з усунення наслідків аварій на об'єктах благоустрою розпочинаються негайно з обов'язковим подальшим оформленням дозволу в відповідному порядку. Дозвіл видається протягом **10 робочих днів** з дня реєстрації заяви.

2.22.4. Роботи, пов'язані з порушенням благоустрою, які виконуються без отримання дозволу, вважаються самовільними, виконання таких робіт заборонено. Дозвіл на такі роботи видає та супроводжує виконавчий орган міської ради у встановленому законом порядку.

2.22.5. З метою оперативного усунення наслідків аварії, забезпечення безпеки руху автотранспорту та пішоходів, дозвіл на виконання аварійних робіт видається з терміном виконання робіт не більше **5 діб**. У термін **5 діб** виконуються всі роботи з усунення аварійної ситуації, з відновленням порушеного стану благоустрою. Забороняється виконання планових робіт під виглядом аварійних.

2.22.6. За аварій на підземних комунікаціях, ліквідація яких потребує негайного розкопування вулиць, тротуарів, та інших територій, юридична або інша особа яка веде роботи, може розпочати їх після повідомлення телефонограмою про початок робіт виконавчий комітет міської ради, а також відповідні організації, які мають підземні комунікації на ділянці розкопування, з наступним оформленням дозволу, з наступним поданням заяви на отримання дозволу впродовж доби після початку робіт, або у перший робочий день після вихідного чи святкового дня.

2.22.7. У разі, якщо аварійні роботи проводились на місці де було асфальтобетонне покриття, асфальтування відновлюється.

2.22.8. Видача планового дозволу на проведення робіт, пов'язаних з розкопуванням проїжджої частини центральних, магістральних та інших вулиць, здійснюється встановленим порядком, при наявності технічних умов та погодженої схеми організації дорожнього руху з територіальним підрозділом Національної поліції України, який відповідає за безпеку дорожнього руху.

2.22.9. Дозвіл на порушення стану благоустрою пов'язаний з проведенням робіт, повинен знаходитись на місці проведення робіт у відповідальній особи.

2.22.10. Виконавець робіт, який здійснює роботи по дозволу, **зобов'язаний** до їх початку:

1) огородити місце розкопування стандартними бар'єрами визначеного типу пофарбованими у яскраві кольори і оснащеними попереджувальними знаками стандартного типу з освітленням, розмір **L2000×H1000мм**, діаметр труби на стійках **42,5 мм**, з фіксуєчими точками для контрольних ламп **11×10,5 мм**, фольгою типу RA1 з одного боку, з ручками для безпечного транспортування, з попереджувальними ліхтарями червоного (помаранчевого) світла. На одній з конструкцій елементу огорожі, бар'єру розміщується інформація про власника (користувача), балансоутримувача та їх контактні номери телефону;

2) встановити технічні засоби регулювання дорожнього руху на місці проведення робіт згідно схеми, погодженої з територіальним підрозділом Національної поліції України, який відповідає за безпеку дорожнього руху;

3) на ділянках вулиці, де дозволено її перекриття, встановити схему об'їзду;

4) встановити інформаційний щит з найменуванням осіб, які є замовниками робіт та підрядниками, строками початку і закінчення робіт, іншою інформацією.

2.22.11. Виконавець робіт несе відповідальність за пошкодження підземних мереж, зелених насаджень. Пошкоджені комунікації повинні бути негайно відновлені (підрядником) виконавцем робіт за власний рахунок.

2.22.12. **Забороняється** перенесення існуючих підземних комунікацій, зелених насаджень, якщо це не передбачено проектом.

2.22.13. **Забороняється** загромаджувати будівельними матеріалами проїзні частини вулиць, тротуари, переходи, зелені насадження.

2.22.14. У місцях проходу людей встановлюються перехідні містки, завширшки не менше **0,75 метра**, з перилами заввишки не менше **1 метра**, розраховані на навантаження не менше **400 кг** на один погонний метр містка.

2.22.15. **Забороняється** роздроблювати асфальтобетонне покриття екскаватором без розрізання дисковою фрезою.

2.22.16. **Забороняється** засипати ґрунтом дерева, кущі, інші зелені насадження, геодезичні знаки, кришки каналізаційних, телефонних та інших оглядових колодязів підземних комунікацій.

2.22.17. Зворотна засипка траншей та котлованів здійснюється відсівом, піском (чи іншим придатним для цього матеріалом), із пошаровим утрамбуванням і зволоженням на всю глибину та суворим дотриманням чинних будівельних норм та правил. Засипання траншей не придатним для цієї мети матеріалом та без необхідного ущільнення **заборонено**. Відновлення покриття проїжджої частини дороги, тротуару, зеленої зони проводиться з використанням того ж типу покриття і матеріалів.

2.22.18. Просідання покриття проїжджої частини дороги, тротуару, які виникли у результаті неякісного виконання робіт по відновленню благоустрою, в продовж **3 років** після закінчення дії дозволу, відновлюються за рахунок підрядника (виконавця), який здійснював роботи пов'язані з порушенням умов благоустрою.

2.22.19. Захисні огорожі в місцях виконання робіт мають бути визначених типів, які відповідають даним Правилам та іншим нормативно правовим актам.

2.22.20. Суб'єкти господарювання, громадяни **зобов'язані** оформляти документи, що надають право на встановлення захисних огорож, каркасу чи риштування, легких огорож місць проведення будівельних та ремонтних робіт. Видача даного документу проводиться відповідно до встановленого порядку.

2.22.21. Якщо аварійні роботи не завершені у зазначені терміни, власник дозволу повинен переоформити його на плановий в установленому порядку.

2.22.22. Вразі не відновлення або не якісного виконання робіт, по відновленню благоустрою та про термінування строку завершення робіт по дозволу, відповідальна особа несе адміністративну відповідальність.

2.23. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою під час проведення виставок, святкових, розважальних та інших масових заходів.

2.23.1. Організатори виставок, святкових, розважальних, концертних, рекламних та інших масових заходів, **зобов'язані** в місцях проведення заходів

забезпечити утримання території у належному стані, своєчасне вивезення сміття, збереження зелених насаджень.

2.23.2. На час здійснення масових заходів, включаючи вуличну торгівлю, з метою забезпечення санітарних норм, організатори **зобов'язані** забезпечити наявність необхідної кількості біотуалетів, контейнерів, сміттезбірників, урн для збору сміття та своєчасне їх очищення.

2.24. Порядок здійснення благоустрою, утримання об'єктів та елементів благоустрою суб'єктами господарювання, що здійснюють торгівлю або діяльність з надання послуг.

2.24.1. Суб'єкти господарювання, **зобов'язані** утримувати у належному стані, забезпечити своєчасне прибирання прилеглої території до об'єктів торгівлі, послуг (збір та вивезення сміття, очищення снігу, вжиття протиожеледних заходів тощо).

2.24.2. **Забороняється** зберігати товари, тару на прилеглий до об'єктів торгівлі, послуг території, проїжджій частині вулиць, тротуарах, інших територіях загального користування.

2.24.3. Право на розміщення об'єктів торгівлі, послуг на території Чортківської МТГ здійснюється за наявності отриманих відповідних документів, що надають на це право виданих уповноваженим органом виконавчого комітету міської ради.

2.24.4. Об'єкти вуличної торгівлі у визначеному місці можуть розміщуватись на тротуарах, площах і інших місцях загального користування якщо це не перешкоджає руху пішоходів і ширина проходу становить не менше **2 метрів**.

3. Вимоги до впорядкування територій підприємств, установ, організацій у сфері благоустрою населених пунктів

3.1. Вимоги до впорядкування, утримання територій суб'єктів господарювання, громадян, закріпленими за ними відповідно договору оренди, або договору земельного сервітуту.

Впорядкування територій здійснюється в порядку, встановленому цими Правилами та нормативно - правовими, правовими актами.

3.2. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій суб'єктів господарювання, прилеглих до них територій та закріплених за ними територій на умовах договору оренди, договору земельного сервітуту.

3.2.1. Суб'єкти господарювання зобов'язані забезпечувати благоустрій та утримання в належному стані земельних ділянок, наданих їм на праві власності чи користування, прилеглої до них території відповідно цих Правил та інших нормативно-правових, правових актів, проектів індивідуального благоустрою.

3.2.2. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть передавати об'єкти благоустрою на баланс суб'єктів господарювання відповідно вимог чинного законодавства.

3.2.3. Балансоутримувач об'єкта благоустрою з метою належного його утримання та здійснення своєчасного ремонту може залучати для цього на умовах договору інших суб'єктів господарювання.

3.2.4. Суб'єкти господарювання, які розміщуються на території об'єкта благоустрою, повинні утримувати закріплену за ними територію та брати пайову участь в утриманні цього об'єкта відповідно до договору.

3.2.5. Суб'єкти господарювання **зобов'язані** утримувати закріплені за ними на умовах договору з балансоутримувачем території в належному стані відповідно цих Правил та інших нормативно-правових, правових актів.

3.2.6. Межі та режим використання закріпленої за суб'єктами господарювання території визначають відповідні органи державної влади та органи місцевого самоврядування, залежно від підпорядкування об'єкта благоустрою.

3.2.7. Посадові особи юридичних осіб, фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності несуть адміністративну відповідальність за невиконання заходів з благоустрою, згідно укладених договорів, а також за дії чи бездіяльність, що призвели до порушення вимог цих Правил, або завдання шкоди майну або здоров'ю громадян на власних та закріплених за юридичними особами, фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності територіях, відповідно до чинного законодавства.

3.3. Порядок утримання ліхтарів вуличного освітлення, засобів та обладнання зовнішнього освітлення, установок з декоративного підсвічування будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин.

3.3.1. Суб'єкти господарювання, громадяни, які експлуатують ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки з декоративного підсвічування будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин, світлової реклами, **зобов'язані** забезпечити їх належний режим роботи та технічний, естетичний стан.

3.3.2. Утримання в належному технічному, естетичному стані та обслуговування мереж освітлення прибудинкових територій, здійснюється їх балансоутримувачем.

3.3.3. На територіях парків і скверів повинні встановлюватися енергозберігаючі ліхтарі освітлювання вздовж доріжок та на майданчиках.

3.3.4. Опори зовнішнього освітлення (ліхтарі), кронштейни, арматура та інші пристрої зовнішнього освітлення мають утримуватися у належному технічному та санітарному стані.

3.3.5. Балансоутримувач забезпечує своєчасне фарбування опор зовнішнього освітлення (ліхтарів) та кронштейнів кріплення світильників, навісного обладнання.

3.3.6. Видалення та вивезення пошкоджених опор зовнішнього освітлення (ліхтарів) та усунення можливих пошкоджень мереж, що можуть спричинити травмування людей, здійснюється балансоутримувачем негайно.

3.3.7. Установки архітектурно-декоративного освітлення не повинні засліплювати водіїв транспорту і пішоходів, та мешканців будинків.

3.3.8. Усі вітрини торговельних закладів повинні бути обладнані спеціальними енерго-зберігаючими приладами освітлення та святковими електрогірляндами. Святкові гірлянди вмикають у належний час та відповідні дні на власний розсуд а також з рекомендацій уповноваженого органу виконавчого комітету міської ради.

3.9.9. Освітлення вулиць має бути рівномірним та не засліплювати учасників дорожнього руху та освітлювати квартири житлових будинків.

3.3.10. **Забороняється** відключати освітлення у темний час доби на пішохідних переходах, а також ділянках автомобільних доріг, проспектах, магістралях з високим рівнем небезпеки.

4. Вимоги до утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою - територіях загального користування

4.1. Утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою - територіях загального користування здійснюється згідно з [Правилами утримання зелених насаджень у населених пунктах України](#), затвердженими наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 квітня 2006 року № 105, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 27 липня 2006 року за № 880/12754, та цими Типовими правилами.

4.2. На об'єктах благоустрою зеленого господарства забороняється:

4.2.1. виконувати земляні, будівельні та інші роботи без дозволу, виданого в установленому порядку;

4.2.2. самовільно влаштовувати городи, пошкоджувати дерева, кущі, квітники, газони;

4.2.3. вивозити і звалювати в не відведених для цього місцях відходи, сміття, траву, гілки, деревину, сніг, листя тощо;

4.2.4. складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання;

4.2.5. самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо;

4.2.6. посипати кухонною сіллю сніг та лід на тротуарах;

4.2.7. влаштовувати стоянки автомашин, суден, катерів;

4.2.8. влаштовувати зупинки пасажирського транспорту та паркувати автотранспортні засоби на газонах;

4.2.9. спалювати суху рослинність, розпалювати багаття та порушувати інші правила протипожежної безпеки;

4.2.10. підвішувати на деревах гамаки, гойдалки, мотузки для сушіння білизни, прикріплювати рекламні щити, електропроводи та інше, якщо вони можуть пошкодити дерево;

4.2.11. добувати з дерев сік, смолу, наносити механічні пошкодження;

4.2.12. рвати квіти, ламати гілки дерев;

4.2.13. винищувати мурашники, ловити птахів і звірів;

4.2.14. випасати худобу, вигулювати та дресирувати тварин у не відведених для цього місцях;

4.2.15. здійснювати ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів у не відведених для цього місцях.

4.3. Балансоутримувач забезпечує належне утримання та своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або може на конкурсних засадах залучати інші підприємства, установи, організації, використовуючи для цього кошти, передбачені власником об'єкта.

4.4. На території об'єктів відповідно до містобудівної документації можуть бути розташовані будівлі та споруди торговельного, соціально-культурного, спортивного та іншого призначення. Власники цих будівель та споруд зобов'язані забезпечити належне утримання наданої їм земельної ділянки, а також на умовах договору, укладеного з балансоутримувачем, забезпечувати належне утримання закріпленої за ними прилеглої території або брати пайову участь в утриманні об'єкта.

4.5. Відповідальними за збереження зелених насаджень і належний догляд за ними є:

4.5.1. на об'єктах благоустрою державної чи комунальної власності - балансоутримувачі цих об'єктів;

4.5.2. на територіях установ, підприємств, організацій та прилеглих територіях - установи, організації, підприємства;

4.5.3. на територіях земельних ділянках, які відведені під будівництво, - забудовники чи власники цих територій;

4.5.4. на безхазяйних територіях, пустирях - місцеві органи самоврядування;

4.5.5. на приватних садибах і прилеглих ділянках - їх власники або користувачі.

4.6. Загальноміські інженерні мережі водопостачання, водовідведення, кабельні електромережі, телефонізації та інші, які проходять через територію об'єкта благоустрою, не входять до його складу і перебувають на балансі та обслуговуванні відповідних підприємств, організацій.

4.7. Догляд за зеленими насадженнями на вулицях, площах, бульварах, майданах повинен проводитися спеціалізованими підприємствами, організаціями зеленого господарства, які укомплектовані спеціальною технікою та механізмами, кваліфікованими спеціалістами, на умовах договору з балансоутримувачем.

4.8. Балансоутримувач об'єкта благоустрою зеленого господарства має право:

4.8.1. брати участь у розробленні планів соціально-економічного розвитку населених пунктів;

4.8.2. брати участь в обговоренні проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань озеленення населених пунктів;

4.8.3. залучати на договірних засадах підприємства і організації незалежно від форм власності до виконання окремих робіт на об'єктах зеленого господарства, у тому числі проведення інвентаризації;

4.8.4. звертатись з позовом до суду на відшкодування збитків, заподіяних унаслідок пошкодження об'єктів зеленого господарства.

4.9. Балансоутримувачі об'єкта зобов'язані:

4.9.1. утримувати в належному санітарно-технічному стані об'єкт благоустрою;

4.9.2. не допускати внесення змін в архітектурно-планувальне рішення, зокрема фарбування монументів, пам'ятників, скульптур без погодження з відповідними органами;

4.9.3. дотримуватись технологій догляду, експлуатації та ремонту, регулярно проводити заходи щодо запобігання передчасному зносові об'єктів;

4.9.4. усувати пошкодження інженерних мереж, які обслуговують даний об'єкт, наслідки аварій, стихійного лиха;

4.9.5. проводити інвентаризацію та паспортизацію об'єктів благоустрою відповідно до планів та в межах виділених коштів;

4.9.6. брати участь у роботі комісій з прийняття в експлуатацію нових реконструйованих та капітально відремонтованих об'єктів;

4.9.7. брати участь у роботі комісій з обстеження зелених насаджень з метою їх знесення;

4.9.8. розробляти перспективні та пріоритетні напрями розвитку об'єктів благоустрою зеленого господарства;

4.9.9. контролювати дотримання технології виконання робіт, правил охорони зелених насаджень підрядними організаціями на об'єктах благоустрою;

4.9.10. готувати зведені звіти з питань розвитку та утримання об'єктів благоустрою та надання їх місцевим органам самоврядування;

4.9.11. визначати обсяги збитків, заподіяних внаслідок пошкодження об'єктів благоустрою зеленого господарства.

4.10. Охороні та відновленню підлягають усі зелені насадження в межах населених пунктів під час проведення будь-якої діяльності, крім зелених насаджень, які висаджені або вирости самосівом в охоронних зонах повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільчих пунктів і підприємств та своєчасно видалені. У разі несвоєчасного видалення насаджень в охоронних зонах, коли дерева біля кореневої шийки досягли діаметра 5 см і більше, їх відновна вартість стягується в установленому порядку.

4.11. Охорона, утримання та відновлення зелених насаджень на об'єктах благоустрою, а також видалення дерев, які вирости самосівом, здійснюються за рахунок державного або місцевих бюджетів залежно від підпорядкування об'єкта благоустрою, а на земельних ділянках, переданих у постійне користування або в оренду, - за рахунок їх власників або орендарів відповідно до нормативів, затверджених у встановленому порядку.

4.12. Містобудівна діяльність у населених пунктах проводиться з дотриманням вимог охорони зелених насаджень.

4.13. Під час проведення будь-яких робіт на земельній ділянці, на якій залишились зелені насадження, забудовник:

4.13.1. огороджує дерева на території будівництва;

4.13.2. у процесі виконання робіт щодо будівництва доріг, тротуарів, асфальтування дворів тощо залишає місця (лунки) для посадки дерев, а також утворює лунки довкола наявних дерев;

4.13.3. копає канали глибше 1 м для прокладання підземних інженерних мереж і фундаментів на віддалі не менше 2 м від дерева та 1,5 м від чагарника;

4.13.4. не допускає засипання ґрунтом чагарників та стовбури дерев;

4.13.5. зберігає верхній родючий шар ґрунту на всій території забудови, організовує його зняття, складування та залишає для подальшого використання чи передачі спеціалізованому підприємству, визначеному місцевим органом влади для використання під час створення зелених насаджень;

4.13.6. не допускає складування будівельних матеріалів, стоянки машин і механізмів на відстані не менше 2,5 м від дерева і 1,5 м від чагарника.

4.14. Інвентаризація зелених насаджень здійснюється відповідно до Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України, затвердженої наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24 грудня 2001 року № 226, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 25 лютого 2002 року за № 182/6470.

4.15. Замовники будівництва повинні огорожувати зелені насадження, щоб запобігти їх пошкодженню.

4.16. Видалення дерев, кущів, газонів і квітників здійснюється відповідно до Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2006 року № 1045.

4.17. Видалення зелених насаджень здійснюється у разі:

4.17.1. виконання підготовчих і будівельних робіт на об'єктах відповідно до статей 35-37 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності";

4.17.2. знесення аварійних, сухостійних і фаутичних дерев, а також самосійних і порослевих дерев з діаметром кореневої шийки не більш як 5 сантиметрів;

4.17.3. ліквідації аварійної ситуації на інженерних мережах населеного пункту;

4.17.4. відновлення світлового режиму в житловому приміщенні, що затіняється деревами;

4.17.5. проведення ремонтних та експлуатаційних робіт в охоронній зоні повітряних ліній електропередачі, на трансформаторній підстанції і розподільному пункті системи енергопостачання, мережі водо-, теплопостачання та водовідведення, телекомунікаційній і кабельній електромережі;

4.17.6. досягнення деревом вікової межі;

4.17.7. провадження господарської діяльності на території розсадників з вирощування декоративних дерев та кущів;

4.17.8. ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації.

4.18. Видалення та пересаджування дерев, чагарників, газонів, квітників тощо на території Чортківської міської територіальної громади здійснюється у встановленому порядку.

4.19. Видалення аварійних, сухостійних і фаутичних дерев на об'єкті благоустрою здійснює балансоутримувач на підставі акту обстеження зелених насаджень.

4.20. У процесі ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації, а також у разі якщо стан зелених насаджень загрожує життю, здоров'ю людей чи майну громадян або суб'єкту господарювання, видалення зелених насаджень здійснюється негайно з наступним оформленням акту обстеження.

4.21. Видалення зелених насаджень на території меморіальних комплексів та кладовищ на території Чортківської міської територіальної громади здійснюється за рішенням балансоутримувача на підставі акту обстеження зелених насаджень без сплати їх відновної вартості.

4.22. Видалення зелених насаджень на земельній ділянці, яка перебуває у приватній власності та на присадибній земельній ділянці здійснюється за рішенням власника земельної ділянки.

4.23. Формування та омолодження шляхом обрізування дерев не є видалення зелених насаджень і здійснюється на підставі акту обстеження з дотриманням вимог «Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України», за винятком присадибних ділянок та земель, що перебувають у власності суб'єктів господарювання, та фізичних осіб, на яких формування та омолодження шляхом обрізування дерев не потребує складання акту обстеження.

4.24. Документи, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, отримані відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", є підставою для видалення зелених насаджень після обстеження земельної ділянки та складання акта обстеження зелених насаджень, що підлягають видаленню. У цьому разі видалення зелених насаджень не потребує дозволу (ордера). Відновна вартість визначається на підставі акта обстеження зелених насаджень, що підлягають видаленню, та сплачується до прийняття об'єкта в експлуатацію. Розмір відновної вартості видалених зелених насаджень зменшується на суму, передбачену проектною документацією на озеленення території.

4.25. Забороняється самовільне знищення, пошкодження або видалення зелених насаджень.

Видалення зелених насаджень, збір квітів, грибів на територіях парків, рекреаційних зон, садів, скверів, майданчиків здійснюється відповідно до законодавства у сфері охорони та утримання зелених насаджень.

4.26. Для озеленення територій населених пунктів використовуються види рослин аборигенної флори та їх декоративні форми.

4.27. Забороняється використовувати в озелененні територій населених пунктів інвазивні (чужорідні) види рослин.

5. Вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту територій

5.1. Утримання споруд інженерного захисту територій від небезпечних геологічних процесів здійснюється з дотриманням вимог:

постанови Кабінету Міністрів України від 08 листопада 1996 року № 1369 «Про інженерний захист територій, об'єктів і споруд від зсувів»;

Правил експлуатації споруд інженерного захисту територій населених пунктів від підтоплення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16 січня 2012 року № 23, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2012 року за № 170/20483;

ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення».

5.2. Утримання фонду захисних споруд цивільного захисту здійснюється відповідно до Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 138.

5.3. Утримання захисних споруд – комплекс заходів організаційного, матеріально-технічного, інженерного фінансового та іншого характеру, що спрямовані на забезпечення готовності захисних споруд до використання за призначенням.

5.4. Суб'єкти господарювання незалежно від форм власності які здійснюють діяльність пов'язану з експлуатацією споруд інженерного захисту від зсувів та обвалів **зобов'язані** здійснювати заходи по ремонту та утриманню цих споруд.

5.5. Аварійний ремонт споруд інженерного захисту території від зсувів та обвалів повинен включати роботи з ліквідації та запобігання можливим аваріям і аварійним випадкам.

5.6. Аварійні роботи повинні розпочинатися негайно і проводитись безперервно із залученням максимальної кількості працівників.

6. Вимоги до санітарного очищення території

6.1. Суб'єктами у сфері поводження з відходами є громадяни України, іноземці та особи без громадянства, а також підприємства, установи та організації усіх форм власності, діяльність яких пов'язана із поводженням з відходами.

6.2. Поводження з побутовими відходами здійснюється згідно чинного законодавства України, державних норм, стандартів і правил, Правил благоустрою Чортківської МТГ.

6.3. Власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі джерел утворення побутових відходів укладають договори з виконавцем послуг з вивезення побутових відходів, здійснюють оплату послуг з поводження з побутовими відходами та забезпечують роздільне збирання побутових відходів.

6.4. Громадяни України, іноземці та особи без громадянства зобов'язані:

6.4.1. здійснювати роздільне збирання побутових відходів;

6.4.2. вносити в установленому порядку плату за послуги з поводження з побутовими відходами, відповідно укладених договорів з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів;

6.4.3. виконувати інші обов'язки, передбачені чинним законодавством України, цими Правилами щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відходами.

6.5. Суб'єкти господарювання у сфері поводження з відходами зобов'язані:

6.5.1. Укласти договори з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів.

6.5.2. Виконувати інші обов'язки, передбачені чинним законодавством України, цими Правилами, щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відходами.

6.5.3. Великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів.

6.5.4. Перевезення побутових відходів здійснюється транспортним засобом спеціального призначення для перевезення та транспортування сміття та інших відходів, що виключають можливість їх розвіювання, розсипання, розливання та розпилення.

6.5.5. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території Чортківської МТГ.

6.5.6. Термічне оброблення (спалювання) побутових відходів дозволяється лише на спеціально призначених для цього підприємствах чи об'єктах.

6.5.7. Спалювання відходів природного походження дозволяється лише на енергетичні цілі з метою одержання теплової енергії для приготування їжі або обігріву приміщень.

6.5.8. Житлові масиви і внутрішньо дворові території, дороги загального користування та інші об'єкти благоустрою Чортківської МТГ, а також місця проведення масових заходів обладнуються контейнерними майданчиками, урнами для побутових відходів.

6.5.9. **Забороняється** несанкціоноване скидання і розміщення відходів, у тому числі побутових, у підземних горизонтах, на територіях природно-заповідного фонду, на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, в межах водоохоронних зон та зон санітарної охорони водних об'єктів, в інших місцях на території Чортківської МТГ.

6.5.10. Небезпечні відходи у складі побутових відходів збираються окремо від інших видів побутових відходів, а також мають відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

6.5.11. Вивезення великогабаритних і ремонтних відходів необхідно проводити по мірі їх накопичення, але не рідше **одного разу** на тиждень.

6.5.12. Виконавці послуг з перевезення побутових відходів зобов'язані інформувати населення про графік перевезення побутових відходів.

6.5.13. Рідкі відходи (фекалії, сеча, помий), що утворюються у житлових та громадських будівлях і спорудах за відсутності централізованого водопостачання та водовідведення слід зберігати у вигрібних ямах (вигребах).

6.5.14. Вигріб (вигрібна яма) має бути водонепроникним, без облаштованих отворів, труб для скидання рідких відходів, мати щільно прилягаючу кришку.

6.5.15. Вигріб(вигрібну яму) необхідно очищати по мірі її заповнення.

6.5.16. **Забороняється** розміщення рідких відходів на території приватних володінь, а також використання їх у якості добрива в сільському господарстві.

6.5.17. Вивіз, перевезення та злив рідких відходів здійснюється лише на очисні споруди.

6.5.18. **Забороняється** вивіз побутових відходів безпосередньо на поля, городи, території зелених насаджень, лісосмуги, ліс, сквери тощо.

6.5.19. Суб'єкти господарювання, на яких покладено обов'язок з встановлення сміттєзбірників (урн, контейнерів), **зобов'язані** утримувати їх у належному стані, очищати від сміття, побутових відходів по мірі їх наповнення, але не менше ніж один **раз на добу**, у разі їх забруднення промивати.

6.5.20. Власники, наймачі, користувачі у тому числі орендарі будинків розташованих у мікрорайонах приватної забудови, для запобігання засмічення території **зобов'язані** збирати побутові відходи у спеціально призначені для цього сміттеві баки (ємністю не менше **50 л**, виготовлені з пластику, металу).

6.5.21. **Забороняється** заповнювати контейнерні ємкості для збору побутових відходів палаючими або тліючими відходами, снігом, льодом, великогабаритними предметами, а також відходами, що можуть псувати контейнери та транспорт спеціального призначення.

6.5.22. Майданчики для розміщення контейнерів чи сміттєзбірників повинні мати водонепроникне тверде покриття, бути обладнані навісами, огорожені огорожею встановленого зразка, не нижче **2 метрів**, та матизручний під'їзд, очищений від снігу та льоду в зимовий період, для спеціального транспорту.

6.5.23. Як виняток, у районах забудови, що склалася, де немає можливості дотримання відстаней, зазначених у відповідних нормативно - правових актах, місця розташування контейнерних майданчиків встановлюються комісією за участю посадових осіб спеціально уповноважених органів містобудування та архітектури і держпромспоживнаглядом, а також представників балансоутримувача будинку та органу самоорганізації населення (за потреби).

6.5.24. Особи, винні в порушенні законодавства про відходи, несуть дисциплінарну, адміністративну, цивільну чи кримінальну відповідальність за:

1) порушення встановленого порядку поведження з відходами, що призвело або може призвести до забруднення навколишнього природного середовища, прямого чи опосередкованого шкідливого впливу на здоров'я людини та економічних збитків;

2) самовільне розміщення чи видалення відходів;

3) невиконання вимог щодо поведження з відходами (під час їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, знешкодження, видалення та захоронення), що призвело до негативних екологічних, санітарно-епідемічних наслідків або завдало матеріальної чи моральної шкоди.

6.6. Порядок санітарного очищення території Чортківської МТГ.

6.6.1. Санітарне очищення територій має бути планово-регулярним і включати раціональне та своєчасне збирання, зберігання, перевезення та видалення, надійне знешкодження, економічно доцільну утилізацію побутових відходів і екологічно безпечне захоронення побутових відходів, що утворюються на території Чортківської МТГ та у місцях перебування людей, згідно цих Правил та інших нормативно-правових, правових актів.

6.6.2. Санітарне очищення території Чортківської МТГ здійснюється на підставі узгодженої та затвердженої в установленому порядку схеми, включає механізоване та ручне прибирання території об'єктів, елементів благоустрою, збір та видалення у

встановлені місця відходів, сміття, листя, гілля, снігу, криги, належне їх захоронення, обробку, утилізацію, знешкодження та інші дії, що забезпечують утримання території міста відповідно цих Правил та інших нормативно-правових, правових актів.

6.6.3. Санітарне очищення територій Чортківської МТГ здійснюється спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та підпорядкування відповідно договорів з балансоутримувачами об'єктів благоустрою.

6.7. Порядок прибирання територій.

6.7.1. На територіях, які належить прибирати, суб'єкти господарювання, громадяни зобов'язані здійснювати весь комплекс робіт спрямований на наведення та постійне підтримання чистоти і порядку.

6.7.2. Регулярно прибирати від сміття, побутових відходів, бруду, гілля, опалого листя, снігу, льоду тощо, забезпечуючи утримання об'єктів, елементів благоустрою та прилеглих територій у належному стані при цьому тротуари, велосипедні доріжки прибираються вздовж всієї ділянки будинку, будівлі, домоволодіння у межах належності та додатково по **10 метрів** у обидва боки.

6.7.3. Забезпечувати вивезення сміття, бруду, будь-яких відходів, опалого листя, гілля на відведені для цього ділянки або міське сміттєзвалище. Вивезення сміття, побутових відходів здійснюється шляхом укладення відповідних договорів із спеціалізованими підприємствами.

6.7.4. Регулярно мити об'єкти та елементи благоустрою, якщо їх можна мити, для утримання їх у належному стані.

6.7.5. Регулярно прибирати місця встановлення сміттєзбірників, контейнерних майданчиків для збору сміття, а також місця, забруднені побутовими та іншими відходами, на територіях, прилеглих до будинків та споруд.

6.7.6. Вивозити сміття з території загального користування, ринків та від населення, що мешкає у будинках будь - якого житлового фонду, окрім приватного, здійснювати **щоденно**, з домоволодінь приватного житлового фонду згідно графіку, але не менше **одного разу на тиждень**. Вивезення великогабаритних (негабаритних), будівельних відходів проводити не менше ніж **одного разу в тиждень**.

6.7.7. Утримувати приміщення громадських туалетів, у тому числі дворових та туалетів на кінцевих зупинках маршрутних транспортних засобів у належному санітарному та технічному стані. У разі відсутності громадських туалетів та сміттєзбірників на кінцевих зупинках маршрутного транспорту, особи, що здійснюють пасажирські перевезення **зобов'язані** впродовж **1 місяця** з моменту початку перевезень встановити біотуалети і сміттєзбірники та здійснювати їх обслуговування впродовж всього терміну дії договору перевезень.

6.7.8. Громадські вбиральні повинні утримуватися у належному стані юридичними особами, на балансі яких вони перебувають, згідно вимог нормативно - правових, правових актів.

6.7.9. Встановлювати на території загального користування урни для випадкового сміття та своєчасно їх обслуговувати.

6.7.10. Очищувати опори ліній електропередач, стовпів, парканів, будівель дерев інших елементів благоустрою від бруду, написів, оголошень, інформаційно-агітаційних плакатів, реклами, листівок та інших інформаційно-довідкових матеріалів тощо.

6.7.11. Регулярно знищувати бур'яни, скошувати траву заввишки понад **10 сантиметрів**, видаляти сухостійні дерева та чагарники, видаляти сухе та поламане гілля й забезпечувати їх вивезення у спеціально відведені місця.

6.7.12. Регулярно обстежувати прилеглі та закріплені території з метою виявлення амброзії полинолистої, карантинних рослин, здійснювати заходи з їх знищення.

6.8. Порядок запобігання забруднення випадковим сміттям вулиць, площ та інших територій загального користування, зобов'язання по встановленню та утриманню урн покладається на:

6.8.1. Суб'єкти господарювання, що утримують, експлуатують будинки, споруди, або інших осіб згідно з укладеними договорами, іншими документами.

6.8.2. Суб'єкти господарювання, що здійснюють будь-яку із видів діяльності, **зобов'язані** встановити біля входу в торговельні зали, магазини, салони, інші приміщення з території загального користування, а також біля палаток, кіосків, павільйонів, інших виносних/вуличних об'єктів торгівлі та послуг урни для сміття та своєчасно їх обслуговувати.

6.8.3. Суб'єкти господарювання, які є балансоутримувачами парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку, на території вказаних об'єктів.

6.8.4. Суб'єкти господарювання, які надають послуги по перевезенню населення, вантажів – відповідно вимог цих Правил.

6.9. Порядок зимового прибирання суб'єктами господарювання відповідних територій, має забезпечувати безпечний рух пішоходів та транспорту і включати:

6.9.1. **Прибирання снігу та льоду.** Роботи з прибирання снігу та льоду розпочинаються з настанням снігопаду та ожеледиці для запобігання утворення накату. В першу чергу очищаються тротуари, велосипедні доріжки, дороги до під'їздів житлових будинків, місця для зупинки громадського транспорту. Дозволено укладати сніг у вали для наступного вивезення на вулицях і площах, за винятком території місць для зупинок громадського транспорту.

6.9.2. **Видалення снігу та снігово-льодяних утворень.** При переміщенні снігу з тротуару на проїжджу частину вулиці, провулку тощо, для його механізованого видалення, снігові вали розміщують на відстані не більше 1 метра від бордюру або краю проїжджої частини. **Забороняється** формування снігових валів на перехрестях, пішохідних та велосипедних доріжках, місцях для зупинки громадського транспорту, місцях для паркування, на трамвайному полотні, в місцях в'їзду у двори і на внутрішньо кварталній території, на решітках колодязів зливної каналізації. Зібраний сніг, лід щоденно вивозитися на відведені для цього ділянки.

6.9.3. Усунення слизькості. Під час ожеледиці необхідно посипати (обробляти) пішохідні та велосипедні доріжки, підземні пішохідні переходи, місця для зупинки громадського транспорту, дороги, спуски, підйоми, протиожеледними реагентами, сумішами.

6.9.4. Власники, балансоутримувачі або особи, які утримують відповідні території, закріплені за ними відповідно договору або визначені цими Правилами **зобов'язані:**

- 1) мати власний необхідний для прибирання снігу і льоду ручний інвентар;
- 2) своєчасно здійснювати протиожеледні заходи та мати достатній запас протиожеледних реагентів, сумішей;
- 3) своєчасно очищати від снігу та льоду відповідні території;
- 4) своєчасно очищати дахи, карнизи та інші елементи будинків, будівель, споруд, водостічні труби, карнизи від сніго-льодових утворень, бурульок, із забезпеченням заходів безпеки руху пішоходів (встановлення огорож на пішохідних та велосипедних доріжках, пішохідних зонах), з наступним вивозом сніго-льодових утворень, бурульок).

6.9.5. Суб'єкти господарювання, громадяни **можуть** укладати договори з відповідними підприємствами про прибирання, у тому числі механізоване, посипання піщаною сумішшю та іншими дозволеними для цього матеріалами вулиць, площ, перехресть, тротуарів, закріплених за ними територій та інші дії або здійснювати ці роботи самостійно.

6.9.6. **Заборонено** вивозити сніг та сніго-льодові утворення у невстановлені для цього місця.

7. Розміри меж прилеглої до підприємств, установ та організацій територій у числовому значенні

Межі утримання прилеглих територій підприємств, установ, організацій, будинків, споруд тощо визначено у цих Правилах.

7.1. Обов'язок покладений на суб'єктів господарювання, громадян по прибиранню та утриманню територій, вчинення протиожеледних заходів:

7.1.1. Покриття проїжджої частини проспектів, вулиць, провулків, а також покриття тротуарів, велосипедних доріжок, набережних, бульварів, площ покладається на уповноважені виконкомом міської ради органи.

7.1.2. Покриття тротуарів, територій, суміжних (прилеглих) з приватними домоволодіннями на відстані **5 метрів** від межі земельної ділянки по периметру покладається на власників або користувачів домоволодінь, земельних ділянок та до проїжджої частини вулиці.

7.1.3. Покриття дворів, тротуарів, велосипедних доріжок, проїжджої частини, територій, прилеглих до будівель громадської забудови, прибудинкової території, території спеціального використання, розподіл якої здійснюється на підставі землевпорядної документації, у тому числі до будівель та територій, що утримуються ОСББ на відстані **20 метрів** від межі відведеної земельної ділянки та до проїзної частини вулиці покладається на балансоутримувача будівель, ОСББ,

управляючі компанії, які згідно договору, надають послуги по утриманню відповідних територій.

7.1.4. Покриття дворів, тротуарів, велосипедних доріжок, майданчиків, інших суміжних (прилеглих) територій з земельними ділянками, що надані у власність або користування підприємствам, установам, організаціям, фізичним особам - суб'єктам підприємницької діяльності на відстані **20 метрів** від межі земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці покладається на суб'єктів господарювання, які є власниками або користувачами таких ділянок.

7.1.5. Покриття тротуарів, велосипедних доріжок, територій, прилеглих до торгових центрів, об'єктів побутового обслуговування, громадського харчування, магазинів та інших об'єктів торгівлі, авторемонтних майстерень, автомийок, підприємств, установ, організацій на відстані **20 метрів** від меж земельної ділянки що надана у власність або користування по периметру об'єкту чи землекористування та до проїжджої частини вулиці покладається на суб'єктів господарювання, що утримують або експлуатують вказані об'єкти або управляючі компанії які згідно договору надають послуги по утриманню відповідних територій.

7.1.6. Покриття тротуарів, велосипедних доріжок, територій, прилеглих до об'єктів торгівлі, палаток, ларьків, кіосків, тимчасових споруд, інших об'єктів виносної вуличної торгівлі на відстані **20 метрів** по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці покладається на суб'єктів господарювання, що утримують або експлуатують вказані об'єкти.

7.1.7. Прибирання та утримання територій охоронних зон залізничної колії, ліній електропередач покладається на відповідні підприємства, що їх експлуатують.

7.1.8. Прибирання та утримання територій, прилеглих до АЗС, на відстані **50 метрів** від межі земельної ділянки, що надана у власність або користування по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці покладається на суб'єктів господарювання, які експлуатують вказані об'єкти.

7.1.9. Прибирання та утримання територій, прилеглих до індивідуальних гаражів, сараїв, льохів та інших господарських споруд на відстані **10 метрів** навколо них та до проїжджої частини вулиці покладається на власників або користувачів цих споруд.

7.1.10. Прибирання та утримання територій, прилеглих до гаражних товариств, гаражно-будівельних підприємств, гаражно-будівельних кооперативів, автостоянок на відстані **20 метрів** від межі земельної ділянки, що надана у власність або користування по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці покладається на балансоутримувача або керівників вказаних підприємств.

7.1.11. Прибирання та утримання територій, прилеглих до централізованих, трансформаторних, газорозподільних, тяглових підстанцій, розподільчих щитів, розподільчих шаф тощо на відстані **10 метрів** від периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці покладається на балансоутримувача вказаних об'єктів.

7.1.12. Прибирання та утримання територій лісопосадок – покладається на балансоутримувача або на іншу уповноважену особу відповідно договору.

7.1.13. Прибирання та утримання територій кінцевих автобусних, зупинок маршрутних транспортних засобів і стоянок (місць стоянки) маршрутних таксі покладається на суб'єктів господарювання або інших осіб, що експлуатують вказані

зупинки на відстані **20 метрів** від периметру споруди, місця облаштування зупинки, стоянки та до проїжджої частини вулиці.

7.1.14. Прибирання та утримання територій автобусних, зупинок маршрутних транспортних засобів і стоянок маршрутних таксі, окрім кінцевих покладається на відповідні суб'єкти господарювання. При розміщені об'єктів торгівлі та послуг, на зупинках громадського транспорту прибирання покладається на відповідних суб'єктів господарювання на відстані **20 метрів** по периметру від облаштованої зупинки, стоянки та до проїжджої частини вулиці. Зупинки громадського транспорту **обов'язково** обладнуються покажчиками назви зупинки, розкладом та схемою руху транспорту.

7.1.15. Прибирання та утримання територій місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, крім кінцевих, де відсутні об'єкти торгівлі покладається на відповідні суб'єкти господарювання на відстані **20 метрів** по периметру від облаштованої зупинки та до проїжджої частини вулиці.

7.1.16. Прибирання та утримання територій парковок покладається на суб'єктів господарювання або осіб, яким вказані території надані у користування згідно з договором, іншим документом на відстані **20 метрів** від облаштування об'єкту та до проїжджої частини вулиці.

7.1.17. Прибирання та утримання територій: парків, гідропарків, парків культури та відпочинку, парків - пам'яток садово-паркового мистецтва, спортивних, дитячих, меморіальних та інших, рекреаційних та санітарнозахисних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку покладається на їх балансоутримувачів.

7.1.18. Прибирання та утримання територій автобусних вокзалів, залізничного вокзалу, станцій покладається на суб'єктів господарювання, на відстані **20 метрів** по периметру споруди та до проїжджої частини вулиці.

7.1.19. Прибирання та утримання територій ринків покладається на суб'єктів господарювання, що утримують об'єкти на відстані **20 метрів** по периметру об'єкту та до проїжджої частини вулиці.

7.1.20. Прибирання та утримання територій мостів, шляхопроводів, підземних пішохідних переходів інших штучних споруд покладається на їх балансоутримувачів на відстані **10 метрів** від периметру споруди.

7.1.21. Прибирання та утримання територій трамвайних колій по **3 метри** від краю колій в обидва боки та внутрішній радіус кільця розвороту покладається на їх балансоутримувача.

7.1.22. Прибирання та утримання територій залізничних колій, що проходять в межах Чортківської МТГ, по **5 метрів** від краю колій в обидва боки, залізничних мостів, від косів, насипів, переїздів, переходів через колії, що знаходяться в межах Чортківської МТГ, виїмок (до верхніх кромки в обидва боки) покладається на їх балансоутримувачів.

7.1.23. Прибирання та утримання територій, які відведені під проектування, забудову та прилеглої території на відстані **20 метрів** від межі земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці, здійснюється суб'єктом господарювання якому надана територія.

7.1.24. Регулярне прибирання та утримання територій місць встановлення сміттєзбірників, контейнерних майданчиків з періодичністю яка дасть можливість забезпечити їх утримання у належному санітарному стані на відстані **5 метрів** від периметру споруди, місця сміттєзбірника, покладається на суб'єктів господарювання (управляючі компанії, ОСББ тощо), які утримують зазначену територію.

7.1.25. Прибирання та утримання територій місць встановлення сміттєзбірників, контейнерних майданчиків на відстані **5 метрів** по периметру, які встановлені на території загального користування – покладається на підприємства, особу уповноважену виконавчим органом міської ради.

7.1.26. За суб'єктами господарювання відповідними рішеннями можуть бути закріплені для прибирання та утримання інші території в межах Чортківської МТГ.

8. Порядок розміщення малих архітектурних форм

8.1. Порядок утримання тимчасових споруд (ТС), об'єктів торгівлі для провадження підприємницької діяльності.

8.1.1. **Забороняється** самовільне встановлення тимчасових споруд, об'єктів торгівлі.

8.1.2. Утримання тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, об'єктів торгівлі здійснюється їх балансоутримувачами або користувачами.

8.1.3. Біля кожної тимчасової споруди, об'єкту торгівлі здійснюються роботи відповідно проекту індивідуального благоустрою.

8.1.4. Біля кожної тимчасової споруди, об'єкту торгівлі встановлюється однотипна урна для сміття. Обслуговування урни покладається на власника ТС або користувача.

8.1.5. Власники або користувачі торгово-посадочних комплексів, тимчасових споруд за розташування їх на зупинках громадського транспорту зобов'язані встановлювати дошки оголошень встановленого зразку та утримувати їх у належному стані.

8.1.6. Підключення торгово-посадочних комплексів, тимчасових споруд до мереж та комунікацій здійснюється при наявності договору та з дотриманням умов і правил технічної експлуатації відповідних мереж та комунікацій.

8.1.7. Кожна стаціонарна ТС має бути забезпечена зовнішнім освітленням та прилеглим покриттям удосконаленого зразка відповідно до вимог законодавства.

8.1.8. При розміщенні ТС мають бути враховані вимоги щодо пішохідної та транспортної доступності (розвантаження товарів). У разі розміщення ТС на відстані більше 2 метрів від тротуару до неї з тротуару будується пішохідна доріжка завширшки не менш як **1,5 метра**.

8.1.9. Не допускається користування ТС, а також пересувними елементами вуличної торгівлі, якщо їх власники не дотримуються вимог нормативноправових актів та нормативно-технічних документів щодо благоустрою прилеглої території та забезпечення належного утримання та використання інженерного обладнання.

8.2. Порядок утримання інших елементів благоустрою, малих архітектурних форм (МАФ).

8.2.1. Балансоутримувач або інша особа, відповідно договору, зобов'язана утримувати в належному стані малі архітектурні форми, садові лави, покажчики назви вулиць, будинкові номерні знаки, вуличні годинники, меморіальні дошки, дошки оголошень, парковки для велосипедів та інших елементи благоустрою відповідно цих Правил, нормативно - правових, правових актів.

8.2.2. Відповідальність за збереження та контроль за утриманням малих архітектурних форм, розташованих на території Чортківської МТГ, що належать до комунальної власності, покладається на їх балансоутримувача або іншу особу відповідно договору.

8.2.3. Суб'єкт господарювання, що утримує відповідний об'єкт благоустрою, **зобов'язане** встановлювати та утримувати у справному стані садові, паркові лави, фарбувати їх не рідше **1 разу на рік**, мити при забрудненні й очищати від снігу та здійснювати своєчасний ремонт

9. Порядок здійснення самоврядного контролю у сфері благоустрою населених пунктів

9.1. Контроль у сфері благоустрою території Чортківської МТГ спрямований на забезпечення дотримання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, незалежно від форм власності та підпорядкування, а також фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності, громадянами, у тому числі іноземцями та особами без громадянства, вимог Закону України «Про благоустрій населених пунктів», цих Правил та інших нормативно-правових, правових актів.

9.2. Самоврядний контроль за станом благоустрою Чортківської МТГ здійснюється шляхом:

- 1) проведення перевірок території;
- 2) розгляду звернень підприємств, установ, організацій та громадян;
- 3) участі в обговоренні проектів благоустрою територій Чортківської МТГ , іншої технічної документації з питань благоустрою і внесення відповідних пропозицій на розгляд органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій;
- 4) подання позовів до суду про відшкодування шкоди, завданої об'єктам благоустрою внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою Чортківської МТГ, Правил благоустрою території Чортківської МТГ.

9.3. Для здійснення контролю за станом благоустрою території Чортківської МТГ, виконанням цих Правил, міською радою утворюються відповідні органи з наділеними повноваженнями.

9.4. Громадський контроль у сфері благоустрою території Чортківської МТГ, здійснюється громадськими інспекторами благоустрою Чортківської МТГ, згідно з положенням, яке затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

9.5. Громадські інспектори благоустрою населених пунктів:

9.5.1. Беруть участь у проведенні спільно з працівниками органів державного контролю рейдів та перевірок додержання підприємствами, установами, організаціями та громадянами законодавства у сфері благоустрою населених пунктів.

9.5.2. Проводять перевірки і складають протоколи про порушення законодавства у сфері благоустрою території Чортківської МТГ і подають їх органам державного контролю у цій сфері та правоохоронним органам для притягнення винних до відповідальності.

9.5.3. Надають допомогу органам державного контролю у сфері благоустрою території Чортківської МТГ, у діяльності щодо запобігання порушенням законодавства про благоустрій населених пунктів.

9.5.4. Здійснюють інші повноваження відповідно до закону України «Про благоустрій населених пунктів».

9.6. Результати громадського контролю за станом благоустрою територій підлягають оприлюдненню на зборах мешканців відповідної території та розгляду органами місцевого самоврядування в порядку, визначеному законодавством.

9.7. Під час перевірки стану благоустрою території Чортківської МТГ, за умови виявлення порушень вимог Правил благоустрою території Чортківської МТГ, особа контролюючого органу надає суб'єкту господарювання або особі яка експлуатує чи іншій уповноваженій особі, усне зауваження, письмовий припис з визначеним терміном усунення виявлених порушень, або складає протокол про адміністративне правопорушення, відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

9.8. Припис є обов'язковими для виконання.

9.9. За невиконання вимог припису складається протокол про адміністративне правопорушення, для притягнення особи яка не виконала вимоги припису до адміністративної відповідальності.

9.10. У разі необхідності та з метою забезпечення виконання вимог цих Правил, особа контролюючого органу або інша особа звертається до територіального органу Національної поліції України, який відповідно до своїх обов'язків та наданих повноважень **зобов'язаний:**

- 1) надати допомогу особі контролюючого органу або іншій особі, якщо їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників;
- 2) встановити особу правопорушника;
- 3) провести затримання правопорушника;
- 4) провести вилучення товару;
- 5) скласти протокол про адміністративне правопорушення.

9.11. Відповідальність за порушення законодавства у сфері благоустрою.

9.11.1. До відповідальності за порушення законодавства у сфері благоустрою населених пунктів притягаються особи, винні у:

- 1) порушенні встановлених державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів;
- 2) проектування об'єктів благоустрою населених пунктів з порушенням затвердженої в установленому законодавством порядку містобудівної документації та державних будівельних норм;
- 3) порушенні встановлених законодавством екологічних, санітарногігієнічних вимог та санітарних норм під час проектування, розміщення, будівництва та експлуатації об'єктів благоустрою;
- 4) порушенні Правил благоустрою територій Чортківської МТГ;
- 5) порушенні режиму використання і охорони територій та об'єктів рекреаційного призначення;
- 6) самовільному зайнятті території (частини території) об'єкта благоустрою Чортківської МТГ, і їх використанню не за цільовим призначенням;
- 7) пошкодженні (руйнуванні чи псуванні) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів благоустрою Чортківської МТГ;
- 8) знищенні або пошкодженні зелених насаджень чи інших об'єктів озеленення Чортківської МТГ;
- 9) забрудненні (засміченні) території Чортківської МТГ;
- 10) неналежному утриманні об'єктів благоустрою, зокрема покриття доріг, тротуарів, освітлення територій Чортківської МТГ, тощо.

9.11.2. Притягнення осіб, винних у порушенні законодавства у сфері благоустрою населених пунктів, до відповідальності, передбаченої законом, не звільняє їх від обов'язку відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення вимог законодавства.

9.11.3. Шкода, завдана внаслідок порушення з питань благоустрою Чортківської МТГ, підлягає компенсації, як правило, в повному обсязі без застосування норм зниження розміру стягнення незалежно від сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища та погіршення якості природних ресурсів у розмірах, які визначаються на підставі затверджених у встановленому порядку такс, методик, розрахунків щодо обрахування шкоди.

9.11.4. Відсутність таких такс, методик, розрахунків не може бути підставою для відмови у відшкодуванні шкоди. У такому разі шкода компенсується за фактичними витратами, затвердженими в установленому порядку рішенням органу місцевого самоврядування, на облаштування одного квадратного метра території міста або базової вартості одного квадратного метра землі на відновлення порушеного стану об'єкта благоустрою або довкілля.

10. Вимоги до здійснення благоустрою та утримання прибудинкової території

10.1. Порядок здійснення благоустрою та утримання прибудинкової території, територій житлової та громадської забудови.

10.1.1. Благоустрій території житлової та громадської забудови здійснюється з урахуванням вимог використання цієї території згідно затвердженої містобудівної

документації, регіональних і місцевих правил забудови, цих Правил та нормативно - правових, правових актів.

10.1.2. Утримання у належному стані та благоустрій прибудинкової та прилеглої території багатоквартирного житлового будинку, належних до нього будівель, споруд та прилеглої території спільного використання, розподіл якої здійснюється на підставі землевпорядної документації, проводиться балансоутримувачем цього будинку або іншим суб'єктом господарювання з яким балансоутримувачем укладено відповідний договір на утримання та благоустрій зазначених територій.

10.1.3. Благоустрій, утримання присадибної ділянки, декоративних насаджень на ній та прилеглої до неї території, а також санітарне обрізання гілля, чагарників, яке заважає руху пішоходів або транспорту, також проводиться її власником або користувачем цієї ділянки.

10.1.4. Благоустрій, утримання присадибної ділянки, прилеглої до неї території на якій розміщені житлові будинки, господарські будівлі та споруди що, в порядку визначеному чинним законодавством, взяті на облік або передані в комунальну власність як безхазяйні, проводиться уповноваженим виконкомом міської ради органом.

10.1.5. **Заборонено** перекривати проїзди, проходи загального користування будь-якими засобами без відповідного документу, що надає на це право виданого в установленому порядку виконавчим органом міської ради.

10.1.6. **Забороняється** розміщення або залишення будь-яких будівельних матеріалів (піску, щебню, тощо), будівельного сміття, відходів на прибудинкових територіях, територіях житлової та громадської забудови, прилеглої території до території житлової та громадської забудови без документу, що надає право на тимчасове погіршення благоустрою, виданого в установленому порядку виконавчим органом міської ради.

10.1.7. На час ремонту будинків, квартир у багатоповерхових будинках, особи, що здійснюють ремонт, узгоджують з балансоутримувачем місце та отримують документ, що надає право на тимчасове погіршення благоустрою в уповноваженому виконавчому органу міської ради для тимчасового складування будівельних матеріалів або будівельного сміття, з подальшим його вивезенням не рідше **1 разу на тиждень**.

10.1.8. **Забороняється** складати опале листя, гілля на прибудинкових територіях, а також поряд з контейнерними майданчиками терміном понад 3 доби.

10.1.9. **Забороняється** розміщення транспортних засобів, агрегатів, механізмів, які знаходяться у несправному стані, на території загального користування, вулицях, провулків, площ, територій зелених насаджень, прилеглих території до будинковолодінь. Контроль здійснює відповідний виконавчий орган міської ради, та територіальні органи Національної поліції України.

10.1.10. **Забороняється** відведення дощових, талих вод з приватних будинків, споруд на територію загального користування (дороги, тротуари у випадках де відсутня зливаю каналізація тощо).

11. Інші вимоги, передбачені цими Правилами

11.1. Обмеження щодо вживання тютюнових виробів.

11.1.1. **Забороняється** куріння тютюнових виробів на робочих та громадських місцях, за винятком місць спеціально для цього відведених, зокрема:

1) частина (частини) будь-якої будівлі, споруди, яка доступна або відкрита для населення вільно, чи за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, в тому числі під'їзди;

2) тунелях і підземних пішохідних переходах;

3) стадіонах;

4) ліфтах;

5) територіях закладів освіти різного ступеня акредитації;

6) територіях дитячих майданчиків, дитячих розважальних атракціонів, майданчиків для відпочинку та дозвілля.

11.1.2. Власник або уповноважені ним особи, чи орендарі відповідних споруд, окремих приміщень **зобов'язані** відвести спеціальні місця для куріння, обладнані витяжною вентиляцією чи іншими засобами для видалення тютюнового диму, а також розмістити наочну інформацію про розташування таких місць та про шкоду, якої завдають здоров'ю людини куріння тютюнових виробів чи інші способи їх вживання. Нормативно - правовими, актами можуть встановлюватися й інші обмеження щодо місць вживання тютюнових виробів.

11.1.3. Державний контроль за дотриманням положень Закону «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» здійснюють відповідні спеціально уповноважені центральні органи виконавчої влади в межах повноважень, визначених законом.

11.2. Порядок утримання тварин.

11.2.1. Суб'єкти господарювання, громадяни – власники собак, котів, свійської птиці тощо, **зобов'язані** суворо дотримуватись санітарно-гігієнічних норм і правил їх утримання у кількості, визначеній нормативно-правовими, правовими актами за умови обов'язкового забезпечення безпеки людей.

11.2.2. Фізичні та юридичні особи, які утримують домашніх тварин, зобов'язані дотримуватись вимог нормативно-правових актів, санітарно-гігієнічних і ветеринарних норм та правил, а також не допускати порушень прав і законних інтересів інших фізичних і юридичних осіб та не створювати загрози безпеці людей та інших тварин.

11.2.3. Перевезення тварин у громадському транспорті здійснюється згідно правил перевезення тварин, для безпеки людей собаки повинні бути причеплені до короткого поводку та у наморднику.

11.2.4. Забороняється виводити, вигулювати собак в місцях загального користування без причепленого поводку та наморднику.

11.2.5. Територіальні органи Національної поліції здійснюють нагляд за дотриманням порядку вигулу домашніх тварин (собак) у громадських місцях та вживають відповідних заходів у разі порушення законодавства про порядок поводження й утримання домашніх тварин.

11.3. Власники або утримувачі собак, котів та інших тварин зобов'язані:

11.3.1. Тримати собак для охорони суб'єктів господарювання, територій приватних будинковолодінь, на прив'язі або в спеціально обладнаних приміщеннях (вольєрах).

11.3.2. Про наявність собак застерігати, відповідною табличкою, що вивішується на огорожену територію (при вході) та встановлювати дзвінок для виклику людей.

11.3.3. Не допускати, щоб собаки, коти тощо забруднювали екскрементами квартири, сходові клітини та інші місця загального користування в будинках, дворах, вулицях, тощо.

11.3.4. Прибирати екскременти за тваринами для наступної утилізації.

11.3.5. Особа, яка супроводжує тварину, зобов'язана **забезпечити:**

1) безпеку оточуючих людей і тварин, а також майна від заподіяння шкоди супроводжуваною домашньою твариною;

2) безпеку супроводжуваної домашньої тварини;

3) безпеку дорожнього руху при проходженні з домашньою твариною біля транспортних шляхів і при їх переході шляхом безпосереднього контролю за її поведінкою.

11.3.6. За супроводження домашніх тварин **не допускається** залишати їх без нагляду.

11.4. Власникам або утримувачам собак, котів та інших тварин забороняється:

11.4.1. Утримувати собак, котів, хижих тварин тощо не зареєстрованими.

11.4.2. Утримувати тварин у місцях загального користування: коридорах, підвалах, на сходових площадках, горищах тощо.

11.4.3. Продавати собак, котів та інших тварин у невстановлених для цього місцях.

11.4.4. Жорстоко поводитись з собаками, котами та іншими тваринами, залишати їх без догляду, або безцільно знищувати їх.

11.4.5. Викидати трупи тварин, або захоронювати їх у не відведених для цього місцях.

11.4.6. Відвідувати з собаками магазини, підприємства громадського харчування, об'єкти соціального, культурного та побутового призначення.

11.5. Порядок розміщення зовнішньої реклами.

11.5.1. Розміщення зовнішньої реклами на території Чортківської МТГ здійснюється на підставі дозволу виданого у встановленому порядку виконавчим органом міської ради.

11.5.2. Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів на території Чортківської МТГ, вважаються закінченими після обов'язкового відновлення благоустрою місця проведення робіт та прилеглої території.

11.5.3. Розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках історії та архітектури і в межах зон охорони таких пам'яток дозволяється на підставі дозволу який

оформлюється за участю органу виконавчої влади за погодженням з органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

11.5.4. Рекламні засоби не повинні створювати перешкоди руху пішоходів і транспорту, механізованому прибиранню вулиць, обслуговуванню інженерних мереж і споруд, викошуванню газонів.

11.5.5. Освітлення зовнішньої реклами має бути рівномірним і не засліплювати учасників дорожнього руху, а також не освітлювати квартири житлових будинків.

11.5.6. При розміщенні рекламних засобів поблизу перехресть, біля дорожніх знаків, світлофорів, пішохідних переходів та зупинок транспорту загального користування повинна забезпечуватись видимість дорожніх знаків, світлофорів, перехресть, пішохідних переходів, зупинок транспорту загального користування.

11.5.7. Рекламні засоби, які розташовано з порушеннями порядку розміщення зовнішньої реклами на території Чортківської МТГ, визначеному відповідними рішеннями міської ради та її виконавчим комітетом, Правил благоустрою території Чортківської МТГ, а також у інших випадках визначених у нормативно правових актах підлягають демонтажу в порядку, встановленому виконавчим комітетом міської ради.

11.5.8. Спеціальні конструкції які використовуються для розміщення реклами, на пішохідній доріжці (тротуарі), розміщуються на відстані не більш ніж 1 метр від будинку, будівлі, ТС та не становить перешкоди руху пішоходів, на підставі дозволу, виданого виконавчим органом міської ради.

11.5.9. **Забороняється** розташування рекламних засобів:

1) на пішохідних, велосипедних доріжках та алеях, якщо це перешкоджає вільному пересуванню учасників руху;

2) на територіях пам'яток садово-паркового мистецтва, природних заповідників, парків, на квітниках та деревах;

3) великорозмірних конструкцій у центральній історичній частині міста, за винятком територій транспортних магістралей, які входять до її складу і характеризуються малою забудованістю.

11.5.10. **Забороняється** вчиняти дії з організації, розповсюдження, розміщення реклами, будь-яких рекламних засобів, оголошень, плакатів, листівок тощо безпосередньо на фасадах будинків, будівель, споруд та їх елементів, на парканах, огорожах, стовпах, конструкціях (окрім дошок оголошень), деревах, водостічних трубах, елементах благоустрою та інших не відведених для цього місцях. Рекламодавець та розповсюджувач реклами несуть адміністративну відповідальність за дію чи бездіяльність, щодо розміщення рекламних засобів, спеціальних конструкцій у не відведених для цього місцях.

11.5.11. Місця розташування рекламних засобів, дошки оголошень повинні утримуватися в належному технічному та естетичному стані з забезпеченням їх постійного прибирання та впорядкування.

11.5.12. Рекламні засоби мають утримуватись у належному технічному та естетичному стані з забезпеченням негайного відновлення пошкоджених конструкцій, заміною пошкоджених рекламних сюжетів, постійним оновленням зовнішнього вигляду рекламних засобів та рекламних сюжетів, а також містити

реквізити та номер контактного телефону власника рекламного засобу або відповідальної особи.

11.5.13. **Забороняється** при заміні рекламного сюжету розташування транспортних засобів на території зелених насаджень.

11.5.14. Відповідальність за технічний, естетичний стан рекламних засобів, розміщеної реклами, стан благоустрою місць розташування рекламних засобів несе власник рекламного засобу (якщо інше не передбачено договором) згідно нормативно правових, правових актів.

11.6. Порядок розміщення вивіски, таблички.

11.6.1. Вивіски, таблички: Повинні розміщуватися без втручання у несучі конструкції, легко демонтуватися, щоб не створювати перешкод під час робіт, пов'язаних з експлуатацією та ремонтом будівель і споруд, на яких вони розміщуються.

11.6.2. Не повинні відтворювати зображення дорожніх знаків.

11.6.3. Не повинні розміщуватися на будинках або спорудах - об'єктах незавершеного будівництва.

11.6.4. Площа поверхні не повинна перевищувати **3 кв. метрів**.

11.6.5. **Забороняється** вимагати від суб'єктів господарювання будь-які документи, для розміщення вивісок чи табличок, не передбачені законодавством.

11.6.6. Демонтаж вивісок чи табличок, розміщених з порушенням вимог цих Правил, здійснюється у разі:

1) припинення юридичної особи або припинення діяльності фізичної особи — підприємця;

2) невідповідності розміщення вивіски чи таблички вимогам щодо її розміщення, наданим у визначенні, та архітектурним вимогам, державним нормам, стандартам і правилам, санітарним нормам;

3) порушення благоустрою території.

11.6.7. Розміщені вивіски чи таблички підлягають демонтажу за рахунок коштів юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців, якими вони були встановлені.

Секретар міської ради

Ярослав ДЗИНДРА